

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.003.01.2017

P/17/073

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/073 – Wspieranie kształcenia specjalnego uczniów z niepełnosprawnościami w ogólnodostępnych szkołach i przedszkolach.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Joanna Marczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/81/2017 z dnia 7 kwietnia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Publiczne Przedszkole nr 1 w Kamiennej Górze, ul. Spacerowa 12, 58-400 Kamienna Góra (dalej: Przedszkole).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dorota Kurowska, Dyrektor Publicznego Przedszkola nr 1 w Kamiennej Górze (dalej: Dyrektor Przedszkola). (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie wsparcia kształcenia specjalnego uczniów z niepełnosprawnościami w ogólnodostępnych szkołach i przedszkolach.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W kontrolowanym okresie² w Przedszkolu:

1. Umożliwiono dzieciom z niepełnosprawnościami dostęp do edukacji i opieki w placówce ogólnodostępnej, niemniej:
 - dokumenty stanowiące podstawę działalności Przedszkola oraz organizacji kształcenia specjalnego zostały sporządzone nierzetelnie (statut Przedszkola) oraz nie spełniały warunków określonych w przepisach prawa (statut Przedszkola oraz procedura organizowania kształcenia specjalnego), co uniemożliwiało jednoznaczne określenie obowiązujących w Przedszkolu zasad realizacji wsparcia kształcenia specjalnego;
 - wszystkie sporządzone indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne³, w których ustalono formy i sposoby wsparcia dzieci objętych kształceniem specjalnym, były tworzone niezgodnie z zasadami wynikającymi z rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej o kształceniu specjalnym⁴ (m.in. corocznie, nieterminowo, w nieodpowiednim składzie, bez dokonania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka) i nie spełniały określonych w nich

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Okres objęty kontrolą: od 1 września 2014 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych tj. do dnia 22 czerwca 2017 r.

³ Dalej: IPET.

⁴ 1) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 414, uchylone z dniem 1 września 2015 r.), dalej: rozporządzenie o kształceniu specjalnym z 2010 r., oraz 2) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1113), dalej: rozporządzenie o kształceniu specjalnym z 2015 r.

warunków a także nie uznano w nich za konieczne dostosowania programu wychowania do możliwości dziecka, mimo, że wynikało to z orzeczeń o kształceniu specjalnym;

- nie zapewniono rzetelnej, systematycznej, zgodnej z przepisami prawa informacji rodziców o oraz formach i sposobach wsparcia dzieci niepełnosprawnych (nie we wszystkich przypadkach informowano ich o spotkaniach zespołów⁵, a przekazane rodzicom dane o wymiarach wsparcia były niespójne z IPET-ami).

2. Zapewniono warunki organizacyjne i finansowe do realizacji wsparcia kształcenia specjalnego, gdyż dostosowano środowisko szkolne do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami, zapewniono właściwie przygotowaną kadrę pedagogów/specjalistów i innych osób wspomagających oraz planowano wydatki związane z kształceniem specjalnym w sposób uwzględniający realizację zaleceń zawartych w sporządzonych (nieprawidłowo) IPET-ach. Nierzetelnie wprowadzano jednak dane do systemu informacji oświatowej⁶, stanowiącego podstawę naliczenia subwencji oświatowej (zaniżano liczbę dzieci z więcej niż jedną niepełnosprawnością).

3. Mimo, że umożliwiono integrację dzieci ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z dziećmi pełnosprawnymi, nieprawidłowo realizowano zaplanowane działania w zakresie wsparcia kształcenia specjalnego dzieci, gdyż m.in.:

- nie przeprowadzono wyznaczonej w IPET-ach ilości/liczby zajęć specjalistycznych a w przypadku zajęć logopedycznych, psychologicznych/rewalidacyjnych oraz opieki nauczyciela wspomagającego z prowadzonej w Przedszkolu dokumentacji nie można było jednoznacznie wywnioskować czasu prowadzonych zajęć (logopeda, psycholog) lub pobytu dziecka w Przedszkolu (nauczyciel wspomagający)⁷;
- nie prowadzono dokumentacji potwierdzającej treści i wymiaru prowadzonych zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka⁸;
- nie określono harmonogramu (godzin) zajęć specjalistycznych a w dokumentach dotyczących lat 2015/2016 i 2016/2017 pn. „Organizacja kształcenia specjalnego i wczesnego wspomagania w Przedszkolu nr 1” podano niezgodne z postanowieniami IPET-ów częstotliwości zajęć specjalistycznych a także ww. dokumenty nie były wewnętrznie spójne;
- nie stosowano się do obowiązku wynikającego z *rozporządzeń o kształceniu specjalnym z 2010 r. i z 2015 r.*, dotyczącego sporządzania wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka z określoną częstotliwością. Nie sporządzono bowiem wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka dla żadnego, uczęszczającego do Przedszkola dziecka (lata szkolne 2014/2015 i 2016/2017), lub nie zachowano wymaganej częstotliwości tworzenia tego dokumentu (rok szkolny 2015/2016).

4. Skala i waga ww. nieprawidłowości świadczą o nieefektywności nadzoru pedagogicznego prowadzonego przez Dyrektora Przedszkola.

⁵ Niezgodnie z *rozporządzeniem o kształceniu specjalnym z 2015 r.*

⁶ Dalej: SIO.

⁷ Zgodnie z IPET-ami nauczyciel wspomagający zobowiązany był do opieki nad dzieckiem w trakcie jego pobytu, a wyznaczony w arkuszach organizacyjnych (lat 2015/2016 – 201/2017) czas pracy nauczyciela wspomagającego nie pokrywał się z godzinami pobytu dziecka, ustalonymi w zawartych z rodzicami/opiekunami umowach o świadczeni usług w zakresie wychowania przedszkolnego.

⁸ Dalej: WWR.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Formy i sposoby wsparcia kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Opis stanu
faktycznego

1.1. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 w Przedszkolu obowiązywał statut uchwalony przez Radę Miejską Kamiennej Góry w dniu 29 września 2010 r. (uchwała nr LIV/330/10)⁹ i piętnastokrotnie zmieniany uchwałami Rady Pedagogicznej (dalej: uchwała RP dot. statutu). Treść tego dokumentu nie była spójna i jednoznaczna, a ponadto nie spełniał on wszystkich warunków określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (dalej: rozporządzenie w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola)¹⁰, a opublikowana na stronie internetowej jego wersja nie uwzględniała wszystkich dokonanych zmian, co szczegółowo opisano poniżej, w sekcji dotyczącej nieprawidłowości.

W statucie Przedszkola ogólnie określono:

- 1) zasady pomocy psychologiczno-pedagogicznej (uchwała RP dot. statutu nr 3/2010/2011 z dnia 16 czerwca 2011 r.): 1) diagnozowanie środowiska rodzinnego dzieci, 2) rozpoznawanie potencjalnych możliwości i indywidualnych potrzeb dzieci oraz ich zaspokajanie, 3) rozpoznawanie przyczyn trudności w wychowaniu i nauczaniu dzieci, 4) organizowanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, 5) podejmowanie działań profilaktycznych i wspieranie nauczycieli w tym zakresie, 6) wspieranie dzieci uzdolnionych, 7) promowanie edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród dzieci, rodziców, nauczycielek, 8) udzielanie nauczycielom pomocy w dostosowaniu do wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych przez nich programów nauczania, do indywidualnych potrzeb dziecka, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, 9) wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów, 10) podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych, 11) korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest dobrowolne i nieodpłatne, 12) objęcie dziecka dodatkowymi zajęciami wymaga zgody rodziców, 13) pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest w przedszkolu w formie zajęć logopedycznych i terapeutycznych, porad, konsultacji, warsztatów dla rodziców, rozmów z psychologiem, 14) w przedszkolu może być organizowane wczesne wspomaganie rozwoju dziecka mające na celu stymulowanie psychofizycznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia nieprawidłowości do momentu podjęcia nauki w szkole;
- 2) organizację zajęć dodatkowych: a) na wniosek rodziców, prawnych opiekunów w Przedszkolu mogą być prowadzone zajęcia dodatkowe (§ 18 pkt 3 pierwotnego statutu Przedszkola)¹¹, b) czas trwania obowiązkowych zajęć wychowawczo – dydaktycznych oraz zajęć prowadzonych dodatkowo, w szczególności zajęć umuzykalniających, nauki języka obcego, nauki religii i zajęć rewalidacyjnych jest dostosowany do możliwości rozwojowych dzieci i wynosi: z dziećmi w wieku 3 – 4 lat około 15 minut, z dziećmi w wieku 5 – 6 lat około 30 minut (§ 18 pkt 6 pierwotnego statutu Przedszkola), c) w Przedszkolu może być organizowane wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, oraz na wniosek rodziców (uchwała RP dot. statutu nr 2/2014/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r.),

⁹ Dalej: pierwotny statut Przedszkola.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.).

¹¹ Wynikało do z często dokonywanych zmian, które nie były właściwie ewidencjonowane.

d) Przedszkole może organizować indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, oraz na wniosek rodziców (uchwała RP dot. statutu nr 2/2014/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r.), e) Przedszkole może organizować kształcenie specjalne na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz na wniosek rodziców (uchwała RP dot. statutu nr 2/2014/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r.), f) w Przedszkolu mogą być organizowane zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim na zasadach określonych w odrębnych przepisach (uchwała RP dot. statutu nr 2/2014/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str. 4-170)

1.2. W regulaminach rekrutacji do Przedszkola na lata szkolne 2015/2016 i 2016/2017, stosownie do obowiązującego art. 20c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹² (dalej: *ustawa o systemie oświaty*), uwzględniono pierwszeństwo przyjęcia dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy.

(dowód: akta kontroli str. 171-203)

W przedszkolu obowiązywały również procedury: 1) organizowania kształcenia specjalnego (zarządzenie Dyrektora Przedszkola nr 7/2013/2014 z dnia 23 czerwca 2014 r.), oraz 2) organizacji indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego¹³. Oba dokumenty zostały podpisane przez Dyrektora Przedszkola, przy czym nie zawierały daty powstania i wejścia w życie.

(dowód: akta kontroli str. 234-250, 646-663)

1.3. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 na ośmioro dzieci niepełnosprawnych ubiegających się o przyjęcie do Przedszkola, siedmiu zostało przyjętych. Powodem nieprzyjęcia w roku szkolnym 2016/2017 jednego z ww. dzieci był fakt, że nie zamieszkiwało ono na terenie gminy a do grupy integracyjnej przyjęto już pięcioro dzieci z terenu gminy¹⁴. Czworu dzieci niepełnosprawnych zostało, w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 przyjętych w oparciu o prawidłowe i aktualne orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i/lub wczesnego wspomagania rozwoju. W przypadku pozostałych trojga dzieci, ww. orzeczenia zostały złożone po zakończeniu rekrutacji. W tej sprawie uwzględniono wyjaśnienia Dyrektora Przedszkola, która powołała się na złożenie przez rodziców innych dokumentów świadczących o niepełnosprawności dzieci i/lub o rozpoczęciu procedury wydania odpowiednich orzeczeń.

(dowód: akta kontroli str. 251, 253-359, 644-645)

Spośród siedmiorga dzieci, które posiadały orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego: dwoje z niepełnosprawnością sprzężoną (w jednym przypadku: autyzm oraz niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, w drugim: niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim (dolna granica) oraz niepełnosprawność ruchowa) oraz po jednym z autyzmem dziecięcym, autyzmem wczesnodziecięcym, autyzmem (w tym z zespołem Aspergera) niepełnosprawnością ruchową, upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim. W poszczególnych latach do

¹² Dz. U. z 2016 r., poz. 1943.

¹³ Obowiązująca od dnia 27 listopada 2013 r. tj. od dnia przyjęcia procedury przez Radę Pedagogiczną (protokół z plenarnego posiedzenia Rady Pedagogicznej Przedszkola Publicznego nr 1 z Grupami Żłobkowymi w Kamiennej Górze z dnia 27 listopada 2013 r.).

¹⁴ Stosownie do § 5 ust. 3 *rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola* liczba dzieci w oddziale przedszkola integracyjnego oraz w oddziale integracyjnym w przedszkolu ogólnodostępnym powinna wynosić od 15 do 20, w tym od 3 do 5 dzieci niepełnosprawnych.

Przedszkola uczęszczała następująca liczba dzieci: dwoje (rok szkolny 2014/2015)¹⁵, sześcioro (rok szkolny 2015/2016)¹⁶, oraz czworo (rok szkolny 2016/2017)¹⁷. Stosownie do § 5 ust. 2 i 3 *rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola*, liczebność oddziału, do którego uczęszczały dzieci legitymujące się orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i/lub wczesnego wspomagania rozwoju nie przekraczała 25 (w roku szkolnym 2014/2015¹⁸) oraz 20 (w latach 2015/2016 – 2016/2017¹⁹).

(dowód: akta kontroli str. 252-253, 917-919)

1.4. Dla wszystkich przyjętych dzieci niepełnosprawnych sporządzono IPET-y zawierające wykaz działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem (§ 5 ust. 2 pkt 2 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2010 r.* oraz § 6 ust. 1 pkt 2 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*) oraz działania wspierające rodziców (§ 5 ust. 2 pkt 4 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2010 r.* i § 6 ust. 1 pkt 4 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*), nie spełniały one jednak pozostałych wymogów *rozporządzeń o kształceniu specjalnym z 2010 r.* i *z 2015 r.* (np. zamiast na cały etap edukacyjnych sporządzano je corocznie), co opisano w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego (sekcja ustalone nieprawidłowości).

(dowód: akta kontroli str. 378-495, 360-364, 366-377, 365)

W latach szkolnych 2015/2016 – 2016/2017, w których obowiązywał wymóg informowania rodziców o spotkaniach zespołów (§ 6 ust. 10 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*), odbyły się 33 spotkania Zespołów²⁰, a o 26 z nich zostali zawiadomieni rodzice.

(dowód: akta kontroli str. 619-620)

1.5. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 we wszystkich 12 IPET-ach (dla siedmiorga dzieci) określono formy wsparcia dzieci niepełnosprawnych, jednak nie uznano za konieczne dostosowania programu wychowania do potrzeb psychofizycznych i rozwojowych dzieci z niepełnosprawnościami, mimo że wynikało to z orzeczeń o kształceniu specjalnym, co opisano w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego (ustalone nieprawidłowości).

(dowód: akta kontroli str. 378-495, 577-615, 631-636)

W latach szkolnych 2014/2015 - 2016/2017 do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych i specjalistycznych Dyrektor Przedszkola wyznaczyła nauczycieli posiadających kwalifikacje do wskazanej formy terapii. I tak, do prowadzenia zajęć: a) logopedycznych – nauczyciela pod studiami podyplomowych w zakresie logoterapii ogólnej, b) psychologicznych – mgr psychologii, c) rehabilitacyjnych – mgr fizjoterapii, d) rewalidacyjnych – mgr psychologii, e) pedagogicznych –

¹⁵ Z autyzmem wczesnodziecięcym i niepełnosprawnością ruchową.

¹⁶ 1) z autyzmem wczesnodziecięcym, 2) niepełnosprawnością ruchową, 3) autyzmem dziecięcym, 4) sprzężoną niepełnosprawnością: autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, 5) upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, 6) autyzmem (w tym z zespołem Aspergera).

¹⁷ 1) z autyzmem wczesnodziecięcym, 2) sprzężoną niepełnosprawnością: autyzmem oraz niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, 3) sprzężoną niepełnosprawnością: niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim (dolna granica) oraz niepełnosprawnością ruchową, 4) autyzmem (w tym z zespołem Aspergera).

¹⁸ W roku szkolnym 2014/2015 grupa, do której uczęszczały dzieci legitymujące się orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i/lub wczesnego wspomagania rozwoju, zgodnie z arkuszem organizacyjnym Przedszkola, nie miała statusu oddziału integracyjnego. W ww. roku szkolnym do tej grupy uczęszczało 25 dzieci.

¹⁹ W latach szkolnych 2015/2016 – 2016/2017 grupa, do której uczęszczały dzieci legitymujące się orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i/lub wczesnego wspomagania rozwoju, zgodnie z arkuszami organizacyjnymi Przedszkola, miała status oddziału integracyjnego. W powyższym okresie do tej grupy uczęszczało 17 dzieci (w każdym z wymienionych lat szkolnych), w tym pięcioro (w roku szkolnym 2015/2016) i czworo (w roku szkolnym 2016/2017) dzieci niepełnosprawnych (z orzeczeniem).

²⁰ Zespół, w skład którego wchodził nauczyciele wychowawcy grup i specjaliści prowadzący zajęcia z dzieckiem.

mgr pedagogiki terapeutycznej z oligofrenopedagogiką oraz mgr pedagogiki ogólnej w zakresie terapii pedagogicznej, po studiach podyplomowych na kierunku oligofrenopedagogiki.

(dowód: akta kontroli str. 630, 664-694)

O formach wsparcia dzieci niepełnosprawnych oraz ich wymiarze informowano rodziców/opiekunów, co zostało potwierdzone podpisami na IPET-ach.

(dowód: akta kontroli str. 631-636, 378-495, 557-615)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Istniejące w badanym okresie wersje statutu Przedszkola przygotowywane były nierzetelnie, gdyż:

a) podejmowane przez Radę Pedagogiczną uchwały i/lub podpisane przez Dyrektora Przedszkola aneksy do statutu Przedszkola nie odpowiadały (nie zawierały) treści zmian wprowadzanych do tego statutu, a przewidzianych uchwałami Rady Pedagogicznej: nr 3/2010.2011 z dnia 16 czerwca 2011 r., nr 1/2011/2012 (i aneksem nr 1) z dnia 7 lutego 2012 r., nr 1/2012/2013 z dnia 29 sierpnia 2012 r., nr 2/2012/2013 z dnia 25 października 2012 r., nr 3/2014/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r.);

b) podane w uchwałach Rady Pedagogicznej i/lub w podpisywanych przez Dyrektora Przedszkola aneksach, brzmienia zapisów statutu Przedszkola nie odpowiadały faktycznej treści tego statutu w danym rozdziale i paragrafie (aneks nr 1 z dnia 16 czerwca 2011 r.²¹, aneks nr 1 z dnia 25 października 2012 r.²², uchwała nr 2/2013/2014 oraz aneks nr 3 z dnia 26 września 2013 r.²³, uchwała nr 1/2014/2015 z dnia 28 października 2014 r.²⁴, uchwała nr 3/2016/2017 z dnia 2 lutego 2017 r.²⁵);

c) stosowana w uchwałach Rady Pedagogicznej, lub aneksach podpisywanych przez Dyrektora Przedszkola, numeracja zmienianych fragmentów statutu, inna niż wynikająca z jego treści, powodowała wykreślenie fragmentów statutu nieujętych w tych uchwałach lub aneksach (aneks nr 1 do statutu Przedszkola z dnia 16 czerwca 2011 r.²⁶, aneks nr 1 z dnia 25 października 2012 r.²⁷, uchwała nr 1/2014/2015 z dnia 28 października 2014 r.²⁸);

²¹ Zgodnie z aneksem nr 1 z dnia 16 czerwca 2011 r. treść § 15 to „Organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom [...]”, podczas gdy w treści statutu uchwalonego przez Radę Miejską Kamiennej Góry w § 15 ujęto słowa „Organami Przedszkola są: Dyrektor Przedszkola [...]”.

²² Zgodnie z aneksem nr 1 z dnia 25 października 2012 r. dotychczasowa treść § 23 pkt 3 to „1) Opłata za „świadczenie usług” obowiązuje również [...]”, podczas gdy treść § 23 pkt 3 statutu wprowadzonego uchwałą Rady Miejskiej brzmiała „1. W Przedszkolu utworzone jest stanowisko wicedyrektora [...]”.

²³ Zgodnie z treścią uchwały z dnia 26 września 2013 r. zmieniane paragrafy brzmiały: 1) „Na terenie Przedszkola mogą być organizowane [...]” (§ 19 pkt 4 statutu), 2) „zajęcia dodatkowe” (§ 22 pkt 2 ppkt 3 lit. f statutu), 3) „Pracownicy korzystający z wyżywienia [...]” (§ 23 pkt 2 ppkt 4 lit. c statutu), podczas gdy w treści statutu wprowadzonego uchwałą Rady Miejskiej: 1) § 19 zawierał tylko dwa punkty, 2) § 22 pkt 2 ppkt 3 nie zawierał podpunktów oznaczonych literami, 3) § 23 pkt 2 nie zawierał żadnych podpunktów.

²⁴ Zgodnie z treścią uchwały z dnia 28 października 2014 r. zmieniana treść § 31 pkt 1 dotychczas brzmiała „Do przedszkola uczęszczają dzieci [...]”, podczas gdy w treści statutu wprowadzonego uchwałą Rady Miejskiej ten punkt statutu brzmiał: „Dyrektor Przedszkola może dokonać skreślenia [...]”.

²⁵ Zgodnie z treścią uchwały z dnia 2 lutego 2017 r. zmieniana treść § 34 pkt 6 brzmiała dotychczas „Obsługę finansowo – księgową [...]”, podczas gdy w treści statutu wprowadzonego uchwałą Rady Miejskiej ten punkt statutu posiadał tylko pięć podpunktów.

²⁶ Zgodnie z aneksem nr 1 z dnia 16 czerwca 2011 r. § 17 przyjmuje brzmienie: „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w przedszkolu [...]”. Nie zawarto informacji co się stanie z zapisem § 17 przyjętym przez Radę Miejską w Kamiennej Górze tj. „1. Podstawową jednostką organizacyjną Przedszkola jest [...]”.

²⁷ Zgodnie z aneksem nr 1 z dnia 25 października 2012 r. § 23 pkt 3 przyjmuje brzmienie: „1) Liczbę godzin odpłatnych świadczeń [...]”. Nie zawarto informacji co się stanie z zapisem § 23 pkt 3, przyjętym przez Radę Miejską w Kamiennej Górze, tj. „1. W Przedszkolu utworzone jest stanowisko wicedyrektora [...]”.

²⁸ Zgodnie z uchwałą z dnia 28 października 2014 r. § 31 pkt 1 przyjmuje brzmienie „Do przedszkola uczęszczają dzieci [...]”. Nie zawarto informacji co się stanie z zapisem § 31 pkt 1, przyjętym przez Radę Miejską w Kamiennej Górze, tj. „Dyrektor Przedszkola może dokonać skreślenia [...]”.

d) podejmowane przez Radę Pedagogiczną uchwały i/lub podpisane przez Dyrektora Przedszkola aneksy do statutu Przedszkola, obejmowały zmiany nieistniejących punktów statutu Przedszkola (uchwała nr 4/2012/2013 z dnia 12 lutego 2013 r.²⁹, uchwała nr 5/2013/2014 z dnia 14 marca 2014 r.³⁰, uchwała nr 2/2014/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r.).

2) Obowiązujący w badanym okresie statut Przedszkola nie spełniał wszystkich warunków określonych w załączniku nr 1 do *rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola*, gdyż:

a) zawierał nieprawidłową nazwę Przedszkola, bowiem do roku szkolnego 2015/2016 istniał w nim oddział integracyjny, w związku z czym nazwa Przedszkola winna ulec zmianie i brzmieć: „Przedszkole nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Kamiennej Górze”, tj. zgodnie z wymogiem § 1 ust. 1 załącznika nr 1 do *rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola*,

b) w celach i zadaniach Przedszkola nie ujęto udzielania dzieciom pomocy psychologicznej oraz organizowania opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi tj. statut nie spełniał warunku § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a i b załącznika nr 1 do *rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola*,

c) nie spełniał warunku § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 1 do *rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola*, gdyż nie określał sposobu realizacji zadań przedszkola z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowania go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności,

d) nie zawierał szczegółowych zasad rekrutacji dzieci do przedszkola³¹, tj. nie wypełniał warunku § 16 ust. 3 załącznika nr 1 do *rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola*.

(dowód: akta kontroli str. 4-170)

Dyrektor Przedszkola wskazała, że „na zauważone przez NIK nieprawidłowości i uchybienia miało wpływ kilka czynników: 1) W nadanym przez Radę Miejską Kamiennej Góry statucie wystąpił błąd pisarski tzn. dwa punkty tego dokumentu nazwano „§ 14”, co nie zostało zauważone przy przepisywaniu treści statutu na potrzeby wewnętrzne Przedszkola. W przepisywanym tekście nie uwzględniono tej pomyłki i prawidłowo ponumerowano poszczególne punkty statutu, co spowodowało późniejsze błędy w uchwałach Rady Pedagogicznej, gdyż ta powoływała się na treść „przepisanego” statutu Przedszkola. Powyższe miało również wpływ na cytowanie w późniejszych uchwałach Rady Pedagogicznej i/lub aneksach do statutu treści statutu (dotychczasowego brzmienia), 2) Pozostałe błędy w numeracji zmienianych punktów statutu, pojawiające się w uchwałach Rady Pedagogicznej i/lub aneksach do statutu (podpisywanych przez Dyrektora Przedszkola) były wynikiem zwykłych błędów pisarskich, co w świetle wcześniej opisywanej pomyłki w numeracji, wprowadziło dodatkowy nieporządek, 3) Brak w niektórych uchwałach Rady Pedagogicznej i/lub aneksach do statutu treści wprowadzanych zmian był efektem zaniedbania ze strony sporządzającego projekt tych dokumentów. To natomiast spowodowało, że nie wszystkie zmiany zostały naniesione na prowadzony na potrzeby wewnętrzne „tekst jednolity” statutu a to, w konsekwencji,

²⁹ Zgodnie z treścią uchwały Rady Pedagogicznej zmieniono brzmienie § 36, do którego dodano pkt 7, podczas, gdy w treść statutu (wprowadzonego uchwałą Rady Miejskiej) kończy się na § 34, a z wcześniejszych uchwał Rady Pedagogicznej nie wynika, aby do statutu dołożono co najmniej dwa paragrafy.

³⁰ Zgodnie z treścią uchwały Rady Pedagogicznej zmieniono brzmienie § 35, podczas, gdy w treść statutu (wprowadzonego uchwałą Rady Miejskiej) kończy się na § 34, a z wcześniejszych uchwał Rady Pedagogicznej nie wynika, aby do statutu dołożono co najmniej jeden paragraf.

³¹ Zasady rekrutacji do Przedszkola ujęto w regulaminach rekrutacji na poszczególne lata, co opisano w poprzedniej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

dotatkowy chaos w treści statutu i jego numeracji (zarzut NIK, że dokonywano zmian „nieistniejących” zapisów statutu i/lub wykreślano zapisy nieujęte w uchwałach)”.

(dowód: akta kontroli str. 204-233)

3) W obowiązującej w Przedszkolu procedurze organizowania kształcenia specjalnego:

a) jako rodzaj zajęć rewalidacyjnych (które są uregulowane w *rozporządzeniach o kształceniu specjalnym z 2010 r. i z 2015 r.*) uznano zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne oraz gimnastykę korekcyjną, tj. zajęcia specjalistyczne stanowiące formę pomocy psychologiczno-pedagogicznej (wymienione w § 7 ust. 2 pkt 2 *rozporządzenia w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej*³²);

b) jako opracowującego IPET wskazano nauczyciela grupy, koordynującego pracę Zespołu, mimo że w § 6 ust. 3 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*, obowiązek ten powierzono całemu Zespołowi;

c) określono, że wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka należy dokonywać raz w roku, podczas, gdy w § 6 ust. 9 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*, przewidziano dwukrotne sporządzenie tego dokumentu w ciągu roku.

(dowód: akta kontroli str. 234-244)

Dyrektor Przedszkola zapewniła, że organizacja zajęć rewalidacyjnych odbywa się prawidłowo. Ponadto Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że w ww. procedurze użyto niewłaściwego sformułowania dotyczącego osoby sporządzającej IPET, a za wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania dziecka uznała określenie mocnych i słabych stron dziecka ujętych w IPET-ach.

(dowód: akta kontroli str. 642-643)

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli argumenty Dyrektor Przedszkola nie znajdują uzasadnienia, gdyż sporządzona procedura jest podstawą do podejmowanych działań i powinna być ich wyznacznikiem. Nie powinna zatem zawierać jakichkolwiek błędów i niejasności.

4) Wszystkie sporządzone w Przedszkolu IPET-y nie spełniały wymogów określonych w *rozporządzeniach o kształceniu specjalnym z 2010 r. i z 2015 r.*³³. I tak, programy te sporządzono:

a) corocznie³⁴ mimo, że zgodnie z § 5 ust. 5 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2010 r.*, oraz § 6 ust. 5 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*, IPET powinien być sporządzany na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, tj. na okres edukacji przedszkolnej (wszystkie IPET-y);

b) nieterminowo, tj. niezgodnie z § 5 ust. 5 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2010 r.* oraz § 6 ust. 5 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.* (cztery IPET-y dla pięciorga dzieci);

c) bez dokonania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka, tj. nie stosując się do zapisu § 5 ust. 4 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym*

³² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).

³³ 1) *rozporządzenie o kształceniu specjalnym z 2010 r.*, oraz 2) *rozporządzenie o kształceniu specjalnym z 2015 r.*

³⁴ Łącznie, dla ośmiorga dzieci sporządzono 12 IPET-ów: 1) KOWMIC 2014/2015; 2) PIWDAM 2014/2015; 3) KOWMIC 2015/2016 i 2016/2017; 4) KOWMIC 2016/2017; 5) SKRJAC 2015/2016; 6) SKRJAC 2016/2017; 7) GACBAR 2015/2016; 8) GACBAR 2016/2017; 9) MATGAB 2015/2016; 10) ZAKGAB 2015/2016; 11) PIWDAM 2015/2016; 12) WIESZY 2016/2017.

z 2010 r. oraz § 6 ust. 4 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.* (wszystkie IPET-y);

d) przed formalnym powołaniem zespołów³⁵ (dwa IPET-y dla dwojga dzieci³⁶);

e) bez udziału koordynatorów zespołu (trzy IPET-y dla dwojga dzieci³⁷); tj. niezgodnie z § 5 ust. 6 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2010 r.* oraz z § 6 ust. 6 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*;

f) bez określenia w nich:

- zakresu i sposobu dostosowania odpowiednio programu wychowania przedszkolnego, wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, oraz możliwości psychofizycznych dziecka lub ucznia³⁸, tj. treści wymaganej § 5 ust. 2 pkt 1 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2010 r.* oraz § 6 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.* (wszystkie IPET-y);
- wymiaru godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, tj. treści wymaganej § 5 ust. 2 pkt 3 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2010 r.* oraz § 6 ust. 1 pkt 3 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.* (trzy IPET-y dla trojga dzieci³⁹);

g) w innym składzie, niż to wynikało z zarządzeń Dyrektora Przedszkola (cztery IPET-y dla dwojga dzieci).

(dowód: akta kontroli str. 378-495, 360-377, 641)

Dyrektor Przedszkola podała, że IPET-y sporządzano: **1)** corocznie, gdyż błędnie zinterpretowano przepis, **2)** nieterminowo, gdyż⁴⁰: a) stosowne orzeczenia składano podczas rekrutacji tj. w marcu a dziecko zaczynało uczęszczać do przedszkola dopiero we wrześniu i wtedy można było dokonać obserwacji dziecka, na podstawie której sporządzano IPET (dot. dwóch IPET-ów dla dwojga dzieci⁴¹), b) zaniedbano procedury urzędnicze tj. nie odnotowywano dat przyjęcia orzeczeń lub sporządzenia IPET (dot. pięciu IPET-ów dla pięciorga dzieci), **3)** bez dokonania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka, gdyż błędnie uznano, że określenie mocnych i słabych stron dziecka spełnia funkcję ww. oceny, **4)** przed powołaniem koordynatorów zespołu z powodu zaniedbania, **5)** bez udziału koordynatorów zespołu, gdyż przez nieuwagę w roku szkolnym 2015/2016 nie powołano nowego wychowawcy na koordynatora zespołu⁴², **6)** bez określenia w nich wymaganych przepisami treści, gdyż z powodu braku doświadczenia uznano, że dzieci biorą również udział w zajęciach z całą grupą, podczas których realizowane są treści podstawy programowej i w związku z tym nie dokonano dostosowania tej podstawy. Ponadto, Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że nieprawidłowy skład Zespołu (niezgodny z zarządzeniem Dyrektora Przedszkola) wynikał z: a) niedostosowania składu Zespołu do faktycznej obsady kadrowej (trzy

³⁵ W przedszkolu przyjęto zasadę powoływania zespołów (sporządzających IPET-y) w formie zarządzenia Dyrektora Przedszkola.

³⁶ SKRJAC 2015/2016 (IPET sporządzono 29 października 2015 r., koordynatora powołano 28 grudnia 2015 r.); GACBAR 2015/2016 (IPET sporządzono 30 września 2015 r., koordynatora powołano 28 grudnia 2015 r.).

³⁷ KOWMIC 2015/2016 i 2016/2017; KOWMIC 2016/2017; PIWDAM 2015/2016 – IPET-y nie zostały podpisane przez koordynatora zespołu.

³⁸ Mimo opisana w IPET-ach ograniczeń dzieci stwierdzono w nich, że nie ma konieczności adaptacji programu (podstawy programowej) do potrzeb dziecka.

³⁹ SKRJAC 2016/2017, GACBAR 2016/2017, WIESZY 2016/2017.

⁴⁰ W odpowiedzi na zadanie pytanie Dyrektor Przedszkola nie wyjaśniła przyczyn sporządzenia IPET-ów nieterminowo (tj. niezgodnie z § 6 ust. 5 pkt 3 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*) w stosunku do okresu na jaki został opracowany poprzedni IPET tj. na 30 dni przed upływem okresu, na jaki został opracowany poprzedni program (trzy IPET-y dla trojga dzieci KOWMIC 2015/2016, SKRJAC 2016/2017 i GACBAR 2016/2017).

⁴¹ KOWMIC 2014/2015 i PIWDAM 2015/2016.

⁴² Zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Przedszkola nr 6/2014 z dnia 10 września 2014 r. koordynatorem zespołu była osoba pełniąca funkcję wychowawcy grupy w roku szkolnym 2014/2015

posiedzenia), b) błędnie ustalonego składu Zespołu w zarządzeniu, gdyż dziecko nie miało zaleceń dotyczących pracy logopedy (jedno posiedzenie).

(dowód: akta kontroli str. 637-640, 897-901)

5. Na w sumie 33 posiedzenia Zespołów w latach szkolnych 2015/2016 – 2016/2017⁴³, tj. w okresie, w którym obowiązywał wymóg informowania rodziców o spotkaniach takich zespołów (§ 6 ust. 10 *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*), w przypadku siedmiu⁴⁴ (21,2%) o ich terminach nie zawiadomiono rodziców/opiekunów dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 619-620)

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że o terminach spotkań zespołów w siedmiu przypadkach, rodzice zostali poinformowani ustnie.

(dowód: akta kontroli str. 910-911)

6. W przypadku jednego z dzieci uczęszczających do Przedszkola, a posiadającego orzeczenie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, nie sporządzono programu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, mimo takiego obowiązku wynikającego z § 3 ust. 3 pkt 3 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2013 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci*⁴⁵.

(dowód: akta kontroli str. 500-509, 378-495, 577-615)

Dyrektor Przedszkola oświadczyła, że ww. programu nie sporządzono przez zaniedbanie i brak doświadczenia.

(dowód: akta kontroli str. 1198)

7. Nierzetelnie informowano rodziców/opiekunów o przydzielonych dzieciom formach wsparcia dzieci niepełnosprawnych i ich wymiarze, gdyż w dodatkowych pismach poinformowano ich o: a) mniejszej ilości form wsparcia niż wynikało to

⁴³ ZAKGAB 2015/2016 - posiedzenie z 11 września 2015 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), ZAKGAB 2015/2016 (data IPET: 30 września 2015 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), ZAKGAB 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), ZAKGAB 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), PIWDAM 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), PIWDAM 2015/2016 (data IPET: 30 września 2015 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), PIWDAM 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), PIWDAM 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: luty 2016 r.), PIWDAM 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: 13 czerwca 2016 r.), SKRJAC 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), SKRJAC 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), SKRJAC 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: 13 czerwca 2016 r.), SKRJAC 2016/2017 (data IPET: 28 września 2016 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), SKRJAC 2016/2017 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), KOWMIC 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), KOWMIC 2015/2016 (data IPET: 30 września 2015 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), KOWMIC 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: 13 czerwca 2016 r.), KOWMIC 2016/2017 (data IPET: 28 września 2016 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), KOWMIC 2016/2017 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), GACBAR 2015/2016 (data IPET: 30 listopada 2015 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), GACBAR 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), GACBAR 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: 13 czerwca 2016 r.), GACBAR 2016/2017 (data IPET: 28 września 2016 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), GACBAR 2016/2017 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), MATGAB 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), MATGAB 2015/2016 (data IPET: 30 września 2015 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), MATGAB 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: luty 2016 r.), MATGAB 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: 13 czerwca 2016 r.), WIESZY 2016/2017 (data IPET: 28 września 2016 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), WIESZY 2016/2017 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), SKRJAC 2015/2016 (data IPET: 29 października 2015 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał).

⁴⁴ ZAKGAB 2015/2016 - posiedzenie z 11 września 2015 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), PIWDAM 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), PIWDAM 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: luty 2016 r.), KOWMIC 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), MATGAB 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał), MATGAB 2015/2016 (data IPET: nie powstał, data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: luty 2016 r.), SKRJAC 2015/2016 (data IPET: 29 października 2015 r., data WIELOSPEC.OC.FUNK.DZ.: nie powstał).

⁴⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 1257.

z IPET-ów lub programów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (pięć pism dotyczących trojga dzieci), b) niezgodnym z postanowieniami ww. programów wymiarze tych zajęć (pięć pism dotyczących czworga dzieci⁴⁶).

(dowód: akta kontroli str. 631-636, 378-495, 577-615, 500-509)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Statut Przedszkola, opublikowany na jego stronie internetowej, był nieaktualny (ostatnia aktualizacja na stronie internetowej miała miejsce w dniu 22 stycznia 2014 r.), co w ocenie Najwyższej Izby Kontroli uniemożliwiało dostęp rodziców do pełnej i rzetelnej informacji o zasadach działania Przedszkola, a także wsparcia dzieci niepełnosprawnych.

(dowód: akta kontroli str. 149-170)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Warunki organizacyjne i finansowe do realizacji wsparcia kształcenia specjalnego

Opis stanu
faktycznego

2.1. Żadna z niepełnosprawności dzieci uczęszczających do Przedszkola w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 nie wymuszała specjalnego dostosowania architektury budynku, gdyż: a) wejście do budynku znajdowało się na poziomie ziemi, b) sala zajęć grupy integracyjnej (grupy V) znajdowała się na parterze, c) Przedszkole dysponowało miejscami parkingowymi umożliwiającym dzieciom niepełnosprawnym dostanie się do budynków. W budynku, na parterze (na poziomie ziemi), znajdowało się również pomieszczenie, w którym odbywały się zajęcia specjalistyczne (z psychologiem, oligofrenopedagogiem oraz logopedą), spełniające podstawowe warunki (dotyczące wysokości, usytuowania, oświetlenia, wentylacji i ogrzewania pomieszczenia) ujęte w § 72 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁴⁷, co wykazały przeprowadzone w trakcie kontroli NIK oględziny. Ponadto, stan zdrowia żadnego z dzieci uczęszczających do Przedszkola w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 nie wymagał podawania leków w trakcie pobytu dziecka w Przedszkolu⁴⁸.

(dowód: akta kontroli str. 695-700, 999-1030)

2. W badanym okresie w Przedszkolu zapewniono odpowiednią kadre do pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Według stanu na dzień 30 września w Przedszkolu zatrudnionych było w latach szkolnych 2014/2015 - 2016/2017 - 15 nauczycieli, w tym w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 – na 11,6 etatu, a w roku szkolnym 2016/2017 – na 11,7 etatu. Ponadto, w kontrolowanym okresie, w Przedszkolu pracował jeden psycholog (0,15 etatu), jeden logopeda (0,25 etatu), jeden dodatkowo zatrudniony nauczyciel w celu współorganizowania kształcenia specjalnego (na pełnym etacie) oraz opiekunka dziecięca (1 etat). Od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. zatrudniona była jedna osoba jako pomoc nauczyciela (jeden etat). Tygodniowy, godzinowy wymiar etatu wynosił dla: psychologa i logopedy po 20 godzin oraz dla dodatkowo zatrudnionego nauczyciela, w celu współorganizowania kształcenia specjalnego – 22 godziny a dla pomocy nauczyciela i opiekunki dziecięcej – 40 godzin. Nauczyciele Przedszkola uczestniczyli w 12 szkoleniach (w tym: w dwóch

⁴⁶ W dwóch pismach dot. KOWMIC podano większy wymiar zajęć niż wynikało to z IPET-ów, w trzech pismach podano wymiar zajęć specjalistycznych, mimo, że nie podano go w IPET-ach (dwa pisma dot. dwójga dzieci) i/lub programach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (jedno pismo dot. jednego dziecka).

⁴⁷ Dz. U. z 2015 r., poz. 1422.

⁴⁸ Żadne z rodziców dzieci uczęszczających w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 nie przedłożyło informacji, że dziecko musi przyjmować stale leki.

wewnętrznych i dziewięciu zewnętrznych) dotyczących kształcenia dzieci z niepełnosprawnościami⁴⁹, a trzem nauczycielom umożliwiono doskonalenie w formie studiów podyplomowych z oligofrenopedagogiki. Przedszkole dysponowało również literaturą fachową (28 pozycji)⁵⁰, przy czym z uwagi na rozmiar placówki nie prowadzono rejestru wypożyczeń poszczególnych pozycji.

(dowód: akta kontroli str. 701-704, 920-923, 1177-1178)

2.3. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 obsługą finansowo – księgową i kadrową Przedszkola zajmowało się Biuro Obsługi Placówek Oświatowych (do dnia 31 stycznia 2017 r.) oraz Centrum Obsługi Jednostek Gminy Kamienna Góra (od dnia 1 lutego 2017 r.). W latach 2015 i 2016 organ prowadzący⁵¹ planował wydatki na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla uczniów z niepełnosprawnościami. Kwota przekazanej przez organ prowadzący subwencji w rozdziałach 80149 i 85404 różniła się od kwot naliczonych na ten cel w części oświatowej subwencji ogólnej (wynikających z metryczek), bowiem:

- zaplanowane (według metryczki subwencji oświatowej) w rozdziałach 80149 i 85404 środki wyniosły: **a)** w 2015 r.: łącznie 330 921,87 zł, w tym 313 233,40 zł⁵² (rozdział 80149) oraz 17 688,47 zł⁵³ (rozdział 85404), **b)** w 2016 r.: 499 015,57 zł, w tym 468 090,07 zł⁵⁴ (rozdział 80149) oraz 30 925,50 zł⁵⁵ (rozdział 85404);
- w planie (po zmianach) organu prowadzącego⁵⁶ na realizację ww. zadań przeznaczono: **a)** w 2015 r.: łącznie 336 607,22 zł (tj. o 5 685,35 zł więcej niż wynikało z metryczki), w tym 326 607,22 zł⁵⁷, tj. o 13 373,82 zł więcej niż wynikało z metryczki (rozdział 80149) oraz 10 000,00 zł, tj. o 7 688,47 zł mniej niż wynikało z metryczki (rozdział 85404), **b)** w 2016 r.: łącznie 360 541,60 zł (o 138 473,97 zł mniej niż wynikało z metryczki), w tym 350 541,60 zł⁵⁸, tj. o 117 548,47 zł mniej niż wynikało z metryczki (rozdział 80149) oraz 10 000,00 zł, tj. o 20 925,50 zł mniej niż wynikało z metryczki subwencji oświatowej (rozdział 85404).

⁴⁹ Szkolenia pn.: 1) „Wpływ kinezylogii edukacyjnej na rozwój dzieci przedszkolnych, w ramach dzielenie się wiedzą przez nauczycielki, które uczestniczyły w szkoleniach” (szkolenie wewnętrzne w dniu 27 listopada 2014 r., liczba uczestników: 12 osób), 2) „Dziecko niepełnosprawne w przedszkolu ogólnodostępnym” (szkolenie wewnętrzne w dniu 24 listopada 2015 r., liczba uczestników: 11 osób), 3) „Autyzm w pigułce” (szkolenie zewnętrzne w dniu 11 października 2014 r., liczba uczestników: 8 osób), 4) „MAKATON – program rozwoju komunikacji” (szkolenie zewnętrzne w dniach 19-20 czerwca 2015 r., liczba uczestników: 3 osoby), 5) „Terapia behawioralna w pracy z osobami z zaburzeniami spektrum autyzmu” (szkolenie zewnętrzne w dniach 23-24 kwietnia 2016 r., liczba uczestników: 2 osoby), 6) „Dr Neurowski – prezentacja programu multimedialnego” (szkolenie zewnętrzne w dniu 21 marca 2016 r., liczba uczestników: 2 osoby), 7) „Integracja sensoryczna” (szkolenie zewnętrzne w dniu 16 listopada 2016 r., liczba uczestników: 3 osoby), 8) „Zastosowanie Metody Dobrego Startu we wspomaganiu rozwoju psychoruchowego dzieci 5-letnich” (szkolenie zewnętrzne, liczba uczestników: 5 osób), 9) „Terapia i arteterapia ręki i stopy” (szkolenie zewnętrzne w dniu 20-21 stycznia 2017 r., liczba uczestników: 3 osoby), 11) „Mutyzm wybiórczy” (szkolenie zewnętrzne w dniu 9 lutego 2017 r., liczba uczestników: 1 osoba).

⁵⁰ Wydana w latach 2010-2016.

⁵¹ Gmina Miejska Kamienna Góra.

⁵² W tym: 63 273,12 zł (wych. niep. w przedszk. bez autyzmu – waga P34), 250 060,28 zł (wych. z autyzmem i niep. sprzężoną z przedszk. – waga P42)).

⁵³ Dzieci objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju – P44.

⁵⁴ W tym: 168 302,05 zł (wych. niep. w przedszk. bez autyzmu – waga P37), 299 788,02 zł (wych. z autyzmem i niep. sprzężoną z przedszk. – waga P45)).

⁵⁵ Dzieci objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju – P47.

⁵⁶ Plan obejmował budżety pięciu przedszkoli, w tym Przedszkola nr 1 w Kamiennej Górze.

⁵⁷ Z uwagi na fakt, że w przedszkolach prywatnych nie obowiązuje klasyfikacja budżetowa, a przy przekazywaniu im odpowiednich środków nie wyszczególniano kwot przeznaczonych na kształcenie specjalne i wczesne wspomaganie rozwoju, na potrzeby niniejszej kontroli: **a)** jako kwoty planowane dla tych przedszkoli ujęto kwoty faktycznie przekazanych środków, **b)** w kwocie wykazywanej w rozdziale 80149 ujęto kwoty przekazywane do przedszkoli prywatnych mimo, że obejmowały również środki przeznaczone na zadania z zakresu wczesnego wspomagania dziecka.

⁵⁸ Z uwagi na fakt, że w przedszkolach prywatnych nie obowiązuje klasyfikacja budżetowa, a przy przekazywaniu im odpowiednich środków nie wyszczególniano kwot przeznaczonych na kształcenie specjalne i wczesne wspomaganie rozwoju, na potrzeby niniejszej kontroli: **a)** jako kwoty planowane dla tych przedszkoli ujęto kwoty faktycznie przekazanych środków, **b)** w kwocie wykazywanej w rozdziale 80149 ujęto kwoty przekazywane do przedszkoli prywatnych mimo, że obejmowały również środki przeznaczone na zadania z zakresu wczesnego wspomagania dziecka.

Ostateczne wykonanie wydatków organu prowadzącego na zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla uczniów z niepełnosprawnościami wyniosło: **a)** w 2015 r.: łącznie 288 690,78 zł (o 47 916,44 zł mniej niż planowano), w tym 286 051,58 zł, tj. o 40 555,64 zł mniej niż planowano (rozdział 80149) oraz 2 639,20 zł, tj. o 7 360,80 zł mniej niż planowano (rozdział 85404), **b)** w 2016 r.: łącznie 345 903,96 zł, tj. o 14 637,64 zł mniej niż planowano, w tym 336 644,25 zł, tj. o 13 897,35 zł mniej niż planowano (rozdział 80149), oraz 9 259,71 zł, tj. o 740,20 zł mniej niż planowano (rozdział 85404).

(dowód: akta kontroli str. 748-863)

Skarbnik Miasta Kamienna Góra (z upoważnienia Burmistrza) poinformowała, że Gmina Miejska Kamienna Góra w latach 2015-2016 otrzymała subwencję ogólną w części oświatowej w łącznej wysokości 22 042 170 zł, w tym 10 728 370 w 2015 r. i 11 313 800 w 2016 r. Na zadania oświatowe (w tym kształcenie specjalne) wydatkowano łączną kwotę 35 547 770,36 zł, w tym 17 274 112,15 zł w 2015 r. i 18 273 658,21 zł w 2016 r., co potwierdza, że Gmina Miejska Kamienna Góra wydatkowała na realizację zadań oświatowych (w tym kształcenie specjalne) środki wyższe niż otrzymana subwencja oświatowa o w sumie 13 505 600,36 zł, w tym o 6 545 742,15 zł w 2015 r. i o 6 959 858,21 zł w 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 1154-1158)

Burmistrz Kamiennej Góry, odpowiadając na prośbę o informacje o czynnościach podejmowanych przez Urząd Miasta mających na celu monitorowanie stopnia realizacji zaplanowanych wydatków w rozdziale 80149 podał, że Urząd Miasta, a właściwie Gmina Miejska, jest organem prowadzącym przedszkola i szkoły publicznie, ale nie posiada, z mocy ustawy o systemie oświaty uprawnień w zakresie sprawowania nadzoru pedagogicznego wobec nich. Nie ma zatem prawa do monitorowania realizacji jakichkolwiek działań ww. placówek w tym obszarze, gdyż jest to zastrzeżone do wyłączności właściwego terytorialnie Kuratora Oświaty. Ponadto, Burmistrz Kamiennej Góry podał, że: **a)** z analizy załączonych sprawozdań z wykonania wydatków (Rb-28S) za lata 2015 i 2016 wynika, że zostały one wykonane na poziomie niższym niż planowane a wynikało to z braku środków finansowych będących w dyspozycji budżetu miasta, **b)** nie wnosi uwag do regulacji prawnych dotyczących sposobu finansowania edukacji uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wprowadzających obowiązek, w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego, wydatkowania środków w wysokości nie niższej niż zostały naliczone w subwencji oświatowej na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, tj. art. 32 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej*⁵⁹, art. 13 ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. *o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2016*⁶⁰, art. 5a ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* oraz art. 11 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*⁶¹. Zdaniem Burmistrza Kamiennej Góry istotnym jednak jest poddanie analizie zagadnienia finansowania kosztów nauczania indywidualnego dzieci i uczniów szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, bowiem zadanie to nie jest objęte ani finansowaniem w ramach części oświatowej subwencji ogólnej, ani też poprzez rozdziały 80149 i 80150. Całość wydatków ponoszą budżety jednostek samorządu terytorialnego z dochodów własnych, co zdaniem Burmistrza Kamiennej

⁵⁹ Dz. U. z 2014 r., poz. 1877.

⁶⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 2199 ze zm.

⁶¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 59. Przepis ten wejdzie w życie w dniu 1 września 2017 r.

Góry, jest niezrozumiałe, gdyż dzieci/uczniowie objęte/ci ww. formą nauczania z reguły posiadają orzeczenia o niepełnosprawności, a wydatki na ten cel powinny być zaliczane w ciężar rozdziału 80149 lub odpowiednio 80150.

(dowód: akta kontroli str. 890-892)

W planie (po zmianach) Przedszkola na realizację ww. zadań przeznaczono: **a)** w 2015 r.: łącznie 71 070,00 zł (rozdział 80149), **b)** w 2016 r.: łącznie 100 000,00 zł, w tym 93 000,00 zł (rozdział 80149) i 7 000,00 zł (rozdział 85404).

Ostateczne wykonanie wydatków Przedszkola na zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla uczniów z niepełnosprawnościami wyniosło: **a)** w 2015 r.: 71 005,33 zł, tj. 64,67 zł mniej niż planowano (rozdział 80149)⁶², **b)** w 2016 r.: łącznie 94 363,59 zł, (w sumie 5 636,41 zł mniej niż planowano), w tym 87 532,79 zł, tj. 5 467,21 zł mniej niż planowano (rozdział 80149)⁶³ oraz 6 830,80 zł, tj. 169,2 zł mniej niż planowano (rozdział 85404)⁶⁴.

(dowód: akta kontroli str. 854-863, 865-889, 893-896)

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że nie wykorzystanie środków finansowych na zdania kształcenia specjalnego wynikało z odpowiednio wynegocjowanych (oszczędnych) kwot wydatkowanych.

(dowód: akta kontroli str. 1194)

2.4. Od dnia 19 stycznia 2015 r. w Przedszkolu obowiązywała Polityka Bezpieczeństwa wdrożona przez Administratora Danych (tj. Dyrektora Przedszkola)⁶⁵, w której określono zasady przetwarzania danych osobowych (w tym danych dotyczących dzieci korzystających z kształcenia specjalnego i/lub wczesnego wspomagania rozwoju) zgromadzonych w zbiorach manualnych i systemach informatycznych oraz środki techniczne i organizacyjne zastosowane dla zapewnienia ich poufności, integralności i rozliczalności. Zgodnie z ww. dokumentem: **a)** odpowiedzialnym za to, aby dane osobowe w formie papierowej były niedostępne dla osób nieupoważnionych odpowiedzialny był Administrator Bezpieczeństwa Informacji⁶⁶, **b)** do przetwarzania danych mogły być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające upoważnienie nadane przez Administratora Danych lub Administratora Bezpieczeństwa Informacji w formie oświadczenia (stanowiącego załącznik do „Polityki Bezpieczeństwa”. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 Dyrektor Przedszkola jako Administrator Danych wykonujący czynności Administratora Bezpieczeństwa Informacji udzieliła nauczycielom prowadzącym zajęcia z dziećmi objętymi kształceniem specjalnym i/lub wspomaganiem wczesnego rozwoju odpowiednich upoważnień do dostępu i/lub przetwarzania danych zawartych w dokumentacji ww. dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 705-709, 1074-1082)

Dyrektor Przedszkola oświadczyła, że w badanym okresie zapewniono ochronę wrażliwych danych osobowych, gdyż: **a)** dostęp do dokumentacji dzieci

⁶² W tym: **a)** § 4010 (wynagrodzenia) – 59 168,41 zł, **b)** § 411 (składki na ubezpieczenie społeczne) – 9 452,68 zł, **c)** § 4120 (składki na fundusz pracy) – 1 347,24 zł, **d)** § 4170 (wynagrodzenia bezosobowe – umowa zlecenie z rehabilitantem) – 1 037,00 zł.

⁶³ W tym: **a)** § 4010 (wynagrodzenia) – 71 756,77 zł, **b)** § 4110 (składki na ubezpieczenie społeczne) – 12 334,99 zł, **c)** § 4120 (składki na fundusz pracy) – 1 758,03 zł, **d)** § 4170 (wynagrodzenia bezosobowe – umowa zlecenie z rehabilitantem) – 363,00 zł, **e)** § 4700 (szkolenia, w tym: „15 godzinny kurs „Terapia behawioralna w pracy z osobami z zaburzeniami spektrum autyzmu”, „10 godzinne warsztaty „Integracja sensoryczna dla nauczycieli”) – 1 320,00 zł.

⁶⁴ W tym: **a)** § 4010 (wynagrodzenia) – 3 137,86 zł, **b)** § 4110 (składki na ubezpieczenie społeczne) – 410,45 zł, **c)** § 4120 (składki na fundusz pracy) – 58,49 zł, **d)** § 4170 (wynagrodzenia bezosobowe – umowa zlecenie z rehabilitantem) – 3 224,00 zł.

⁶⁵ Przed 1 stycznia 2015 r. ochrona danych osobowych odbywała się na zasadach ogólnie przyjętych.

⁶⁶ Lub Administrator Danych, gdy sam wykonuje czynności Administratora Bezpieczeństwa Informacji – w Przedszkolu Dyrektor Przedszkola (Administrator Danych) sama wykonywała czynności Administratora Bezpieczeństwa Informacji.

legitymujących się orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i/lub wczesnego wspomagania rozwoju mieli tylko nauczyciele i specjaliści zajmujący się ww. dziećmi, b) nauczyciele korzystający z ww. dokumentacji mieli obowiązek zwrócić ją dyrektorowi w dniu, w którym ją wypożyczyli, c) ww. dokumentacja znajduje się w gabinecie Dyrektora Przedszkola w zamkniętej szafie, c) nie przewidziano możliwości udostępniania ww. dokumentacji na zewnątrz, poza przypadkami określonymi w przepisach (np. przekazanie IPET rodzicom).

(dowód: akta kontroli str. 708-709)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W roku szkolnym 2016/2017 do zestawienia „NP4. Dzieci z więcej niż jedną niepełnosprawnością posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Przedszkola” w SIO wprowadzono nierzetelne dane tj. podano, że do Przedszkola nie uczęszczali dzieci z więcej niż jedną niepełnosprawnością, podczas gdy takich dzieci było dwoje: a) na koniec marca 2016 r. – jedno z autyzmem oraz niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz b) na koniec września 2016 i marca 2017 r. – dwoje, w tym jedno z autyzmem oraz niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim a drugie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz niepełnosprawnością ruchową.

(dowód: akta kontroli str. 714-728)

Zastępca Dyrektora Przedszkola oświadczyła, że błąd polegał na wpisaniu tych dzieci do zestawienia pn. „NP3. Dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (o orzeczonej jednej niepełnosprawności)”, co uniemożliwiało wykazanie ich w zestawieniu „NP4. Dzieci z więcej niż jedną niepełnosprawnością posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Przedszkola”, gdyż powodowało podwójne wykazanie tych dzieci w ogólnej liczbie dzieci uczęszczających do Przedszkola.

(dowód: akta kontroli str. 729)

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli odpowiednim dla dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest formularz NP4, co potwierdza zawarta w SIO instrukcja. Wspomniana przez Dyrektora Przedszkola metoda wprowadzania, zdaniem Najwyższej Izby Kontroli była błędna i niezgodna z ww. instrukcją a dublowanie się danych było przewidywalną jej konsekwencją.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Realizacja zaplanowanych działań w zakresie wsparcia kształcenia specjalnego

Opis stanu
faktycznego

3.1. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 tylko w jednym IPET-cie (KOWMIC 2014/2015) zaplanowano dla dziecka zajęcia rewalidacyjne w wymiarze 1 x 30 min./tydzień. Powyższe zajęcia polegały m.in. na nauce orientacji przestrzennej i poruszania się. Ich realizacja jest opisana w części dotyczącej nieprawidłowości niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 378-495, 1031-1073)

W latach szkolnych 2014/2015 - 2016/2017 w Przedszkolu realizowano wszystkie formy wsparcia kształcenia specjalnego zaplanowane w IPET-ach⁶⁷, z prowadzonej

⁶⁷ Nie prowadzono dokumentacji potwierdzającej realizację przydzielonych dzieciom form wsparcia w ramach WWR, co opisano w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego (ustalone nieprawidłowości).

w Przedszkolu dokumentacji wynikało jednak, że: a) w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 nie przeprowadzono wyznaczonej w IPET-ach ilości/liczby zajęć specjalistycznych w zakresie kształcenia specjalnego, b) nie można jednoznacznie ustalić czasu przeprowadzanych zajęć w zakresie kształcenia specjalnego⁶⁸, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego (ustalone nieprawidłowości).

(dowód: akta kontroli str. 622-629)

Zajęcia specjalistyczne prowadzone były przez nauczycieli wyznaczonych przez Dyrektora Przedszkola, posiadających odpowiednie kwalifikacje, co opisano wcześniej.

(dowód: akta kontroli str. 630)

3.2. W celu współorganizowania kształcenia specjalnego dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera lub niepełnosprawności sprzężone, zatrudniano dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej (oligofrenopedagoga)⁶⁹, specjalistów (psychologa⁷⁰, logopedę⁷¹, rehabilitanta⁷²) oraz pomoc nauczyciela⁷³. Osoby te nie pracowały w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 w zastępstwie za innych nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 1083-1126, 1159-1174)

3. W żadnym, dostarczonym do Przedszkola w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017, orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego i/lub wczesnego wspomagania rozwoju nie określono szczegółowych zasad/zaleceń dotyczących miejsca pracy dziecka i/lub stosowania ułatwień „technicznych”.

Organizację pracy, w badanym okresie, regulował ramowy rozkład dnia ustalony w statucie uchwalonym przez Radę Miejską Kamiennej Góry w dniu 26 września 2013 r. (uchwała nr 2/2013/2014), przy czym nie zawierał on harmonogramu (godzin) zajęć specjalistycznych, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego (nieprawidłowości).

3.4. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 w Przedszkolu zapewniono dzieciom objętym kształceniem specjalnym integrację ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z dziećmi pełnosprawnymi. W tym celu zorganizowano 21 wycieczek, wyjść i akcji, w których dzieci objęte kształceniem specjalnym brały udział (w tym siedem w roku szkolnym 2014/2015, dziewięć w roku szkolnym 2015/2016 i pięć w roku szkolnym 2016/2017).

(dowód: akta kontroli str. 742-744)

Dyrektor Przedszkola oświadczyła również, że dzieci objęte kształceniem specjalnym i/lub wczesnym wspomaganiem rozwoju zawsze w trakcie pobytu w Przedszkolu brały udział w organizowanych przez placówkę: a) zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, b) uroczystościach, c) imprezach przedszkolnych, d) teatrykach i e) koncertach muzycznych.

⁶⁸ W latach 2014/2015 – 2016/2017 czas przeprowadzanych zajęć specjalistycznych w zakresie kształcenia specjalnego odnotowywali (w dziennikach zajęć): rehabilitant i oligofrenopedagog.

⁶⁹ Od 1 września 2014 r. na stanowisku nauczyciela wspomagającego: umowy o pracę na czas określony: 1) z dnia 5 września 2014 r. (okres zatrudnienia: od 1 września 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.), 2) z dnia 1 września 2015 r. (okres zatrudnienia: od 1 września 2015 r. do 20 lipca 2016 r.), 3) z dnia 31 sierpnia 2016 r. (okres zatrudnienia: od 1 września 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r.).

⁷⁰ Umowy na czas określony: 1) z dnia 15 września 2014 r. (na okres od 15 września 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.), 2) z dnia 14 września 2015 r. (na okres od 14 września 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.), 3) z dnia 9 września 2016 r. (na okres od 12 września 2016 r. do 30 czerwca 2017 r.).

⁷¹ Umowy na czas określony: 1) z dnia 15 września 2014 r. (na okres od 15 września 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.), 2) z dnia 14 września 2015 r. (na okres od 14 września 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.), 3) z dnia 16 września 2016 r. (na okres od 19 września 2016 r. do 30 czerwca 2017 r.).

⁷² Od 4 października 2016 r. (umowa zlecenie na okres od 4 października 2016 r. do 14 czerwca 2017 r.).

⁷³ Od 1 lutego 2016 r. (umowa o pracę na czas określony, tj. na okres od 1 lutego 2016 r. do 30 czerwca 2016 r.).

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1). Nierzetelnie prowadzono dokumentację realizacji zajęć w ramach wspierania kształcenia specjalnego tj. niezgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji⁷⁴. Z dokumentacji prowadzonej w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 wynikało bowiem, że: a) w badanym okresie nie przeprowadzono wyznaczonej w IPET-ach ilości/liczby zajęć specjalistycznych wszystkich dzieci objętych kształceniem specjalnym⁷⁵, b) nie można było jednoznacznie ustalić czasu przeprowadzanych zajęć, gdyż w dziennikach zajęć logopedy (zajęcia logopedyczne) oraz psychologa (zajęcia rewalidacyjne i z psychologiem) nauczyciele nie odnotowywali czasu przeprowadzanych zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 622-629)

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że: a) nie przeprowadzono wyznaczonej w IPET-ach ilości/liczby zajęć ze względu na nieobecność dzieci, nieobecność nauczycieli, wycieczki i uroczystości przedszkolne, dni wolne od pracy, przy czym Dyrektor Przedszkola, z uwagi na długi okres badania nie była w stanie ustalić, które zajęcia, kiedy i z jakiego powodu (nieobecność dzieci i/lub nauczycieli, wycieczki,

⁷⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 1170.

⁷⁵ W IPET-ach ustalono tygodniowy wymiar zajęć, w związku z tym, na potrzeby kontroli NIK ustalono ilość tygodni w roku szkolnym wynikającą z umów o świadczenie usług w zakresie wychowania przedszkolnego podpisanych z rodzicami/opiekunami, z uwzględnieniem wyjazdów dzieci na turnusy rehabilitacyjne. I tak: **1) rok szkolny 2014/2015:** a) KOWMIC – 39 tygodni tj. w IPET-ach zaplanowano: 39 zajęć rewalidacyjnych (1 x 30 min./tydz.) oraz 78 zajęć logopedycznych (2 x 30 min./tydz.). Z dokumentacji wynika, że odbyło się 18 (rewalidacja), 22 (logopeda) zajęć oraz z powodu nieobecności dziecka nie odbyło się 12 (rewalidacja) i 10 (logopeda) spotkań, b) PIWDAM – 39 tygodni tj. w IPET-ach zaplanowano 30 spotkań z psychologiem (1 x 60 min./tydz.). Z dokumentacji wynika, że odbyły się 23 (psycholog) spotkania oraz z powodu nieobecności dziecka nie odbyło się 10 spotkań, **2) rok szkolny 2015/2016:** a) KOWMIC – 44 tygodnie tj. w IPET-ach zaplanowano 44 spotkania z psychologiem (1 x 30 min./tydz.) i 88 spotkań z logopedą (2 x 15 min./tydz.) oraz 132 spotkania z oligofrenopedagogiem (2 x 30 min./tydz.). Z dokumentacji wynika, że odbyły się 22 (psycholog), 30 (logopeda) i 41 (oligofrenopedagog) spotkań oraz z powodu nieobecności dziecka nie odbyło się 9 (psycholog), 14 (logopeda) a z powodu nieobecności psychologa 1 spotkanie, b) SKRJAC – 39 tygodni tj. w IPET-ach zaplanowano 39 spotkań z rehabilitantem, logopedą, psychologiem (po 1 x 30 min./tydz.) oraz 78 spotkań z oligofrenopedagogiem (2 x 30 min./tydz.). Z dokumentacji wynika, że odbyło się 18 (rehabilitant), 20 (logopeda), 18 (psycholog) i 52 (oligofrenopedagog) spotkania oraz z powodu nieobecności dziecka nie odbyło się 21 (logopeda) i 17 (psycholog) spotkań, c) GACBAR – 34 tygodnie tj. w IPET-ach zaplanowano 34 spotkania z rehabilitantem, logopedą, psychologiem (po 1 x 30 min./tydz.) oraz 68 spotkań z oligofrenopedagogiem (2 x 30 min./tydz.). Z dokumentacji wynika, że odbyło się 13 (rehabilitant), 14 (logopeda), 10 (psycholog) i 10 (oligofrenopedagog) spotkań a z powodu nieobecności dziecka nie odbyło się 16 (logopeda) i 18 (psycholog) spotkań, d) MATGAB – 34 tygodnie tj. w IPET-ach zaplanowano 34 spotkania z rehabilitantem, logopedą i psychologiem (po 1 x 30 min./tydz.) oraz 68 z oligofrenopedagogiem (2 x 30 min./tydz.). Z dokumentacji wynika, że odbyło się 19 (rehabilitant), 22 (logopeda), 16 (psycholog) i 66 (oligofrenopedagog) spotkań oraz z powodu nieobecności dziecka nie odbyło się 23 (logopeda) i 18 (psycholog) spotkań, e) ZAKGAB – 33 tygodnie tj. w IPET-ach zaplanowano 33 spotkania z rehabilitantem, logopedą i psychologiem (po 1 x 30 min./tydz.) oraz 99 spotkań z oligofrenopedagogiem (3 x 30 min./tydz.). Z dokumentacji wynika, że odbyło się 9 (rehabilitant), 7 (logopeda), 0 (psycholog) i 15 (oligofrenopedagog) spotkań oraz z powodu nieobecności dziecka nie odbyły się 22 (logopeda) spotkania, f) PIWDAM – 44 tygodnie tj. w IPET-ach zaplanowano 44 spotkania z rehabilitantem i psychologiem (1 x 30 min./tydz.) oraz 132 spotkania z oligofrenopedagogiem (3 x 30 min./tydz.). Z dokumentacji wynika, że odbyło się 29 (rehabilitant), 30 (psycholog) i 48 (oligofrenopedagog) spotkań oraz z powodu nieobecności dziecka nie odbyły się 3 spotkania z psychologiem, **3) rok szkolny 2016/2017:** a) KOWMIC – 32 tygodnie tj. w IPET-ach zaplanowano 32 spotkania z logopedą i psychologiem (1 x 30 min./tydz.) oraz 64 spotkania z oligofrenopedagogiem (2 x 30 min./tydz.). Z dokumentacji wynika, że odbyło się 25 (logopeda), 23 (psycholog) i 43 (oligofrenopedagog) spotkania a z powodu nieobecności dziecka nie odbyły się 3 (logopeda) i 4 (psycholog), b) SKRJAC – w IPET nie podano wymiaru godzin/wymiaru planowanych zajęć specjalistycznych: z rehabilitantem, logopedą, psychologiem oraz oligofrenopedagogiem. Z dokumentacji wynika, że odbyło się 19 (rehabilitant), 18 (logopeda), 18 (psycholog) oraz 45 (oligofrenopedagog) a z powodu nieobecności dziecka nie odbyło się 10 (logopeda) i 8 (psycholog) spotkań, c) GACBAR – w IPET nie podano wymiaru godzin planowanych zajęć specjalistycznych tj. zajęć z rehabilitantem, logopedą, psychologiem i oligofrenopedagogiem. Z dokumentacji wynika, że odbyło się 14 (rehabilitant), 1 (logopeda), 12 (psycholog) i 23 (oligofrenopedagog) spotkania a z powodu nieobecności dziecka nie odbyło się 17 (logopeda) i 10 (psycholog) spotkań, d) WIESZY – w IPET nie podano wymiaru godzin planowanych zajęć specjalistycznych tj. zajęć z rehabilitantem, logopedą, psychologiem i oligofrenopedagogiem. Z dokumentacji wynika, że odbyło się 17 (rehabilitant), 16 (logopeda), 12 (psycholog) i 29 (oligofrenopedagog) spotkań a z powodu nieobecności dziecka nie odbyło się 12 (logopeda) i 10 (psycholog) spotkań.

uroczystości, dni wolne) się one nie odbyły, b) logopeda i psycholog nie odnotowywali czasu przeprowadzanych zajęć przez niedopatrzenie.

(dowód: akta kontroli str. 897-901)

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, nie można jednoznacznie uznać, że powodem braku realizacji odpowiedniej ilości zajęć ustalonej w IPET-ach są tylko przyczyny obiektywne (nieobecność dzieci i/lub nauczycieli, wycieczki, uroczystości, dni wolne), gdyż z dokumentacji prowadzonej w Przedszkolu nie wynikało, kiedy takie zajęcia (specjalistyczne) miały się odbywać⁷⁶, a więc czy wymienione wyżej zdarzenia (nieobecności itp.) występowały w czasie zarezerwowanym dla powyższych zajęć.

2) Nie zapewniono ciągłości wsparcia dodatkowo zatrudnionego nauczyciela wspomagającego, gdyż mimo, że we wszystkich IPET-ach przewidziano opiekę nauczyciela wspomagającego codziennie, w trakcie pobytu dzieci w Przedszkolu: a) wyznaczony w arkuszach organizacyjnych (lata szkolne 2015/2016 – 2016/2017) czas pracy nauczyciela wspomagającego nie pokrywał się z godzinami pobytu dzieci, ustalonymi w zawartych z rodzicami/opiekunami umowach o świadczenie usług w zakresie wychowania przedszkolnego⁷⁷, b) w dziennikach pobytu dzieci nie odnotowywano godzin przyścia i wyjścia dzieci z Przedszkola, co mimo dokumentowania faktycznych godzin pracy nauczyciela wspomagającego, uniemożliwiało ustalenie czy dzieci były pod jego opieką przez cały czas swojego pobytu w Przedszkolu.

(dowód: akta kontroli str. 622-629, 902-909)

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że: a) w roku szkolnym 2015/2016 i 2016/2017 utworzono grupę integracyjną, w związku z organizacją pracy w tej grupie zatrudniona została opiekunka, godziny pracy nauczyciela wspomagającego odpowiadają godzinom przewidzianym na realizację podstawy programowej, w pozostałym czasie nie prowadzi się zajęć dydaktycznych i opiekę nad dziećmi sprawowała nauczycielka (wychowawca) i opiekunka; b) w grupie integracyjnej opiekę nad dziećmi sprawują: nauczyciel wychowawca, nauczyciel wspomagający, opiekunka i woźna oddziałowa, godziny pracy nauczyciela wspomagającego odpowiadają godzinom przewidzianym na realizację podstawy programowej, w pozostałym czasie opiekę nad dziećmi sprawuje nauczyciel prowadzący, opiekunka i woźna.

(dowód: akta kontroli str. 897-901)

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, zatrudnienie opiekunki nie zwalniało nauczyciela wspomagającego z opieki nad dzieckiem w trakcie całego jego pobytu w Przedszkolu, tj. z obowiązku określonego w IPET-ach.

⁷⁶ Co opisano w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

⁷⁷ Godziny pracy nauczyciela wspomagającego - ustalone w arkuszach organizacyjnych Przedszkola: a) od 7:30 do 12:30 - codziennie (rok szkolny 2015/2016), b) od 8:00 do 12:30 - od poniedziałku do czwartku oraz od 8:30 do 12:30 - w piątki (rok szkolny 2016/2017). Godziny pobytu dzieci - wynikające z umów o świadczenie usług w zakresie wychowania przedszkolnego: 1) rok szkolny 2015/2016: a) KOWMIC: od 7:30 do 12:30 (od 1 września 2015 r. do końca roku szkolnego), b) PIWDAM: od 7:30 do 14:30 (od 1 września 2015 r. do 1 października 2015 r.), od 6:30 do 14:30 (od 12 października 2015 r. do 31 października 2015 r.), od 7:30 do 14:30 (od 1 listopada 2015 r. do 14 lutego 2016 r.), od 5:30 do 14:30 (od 15 lutego 2016 r. do 29 lutego 2016 r.), od 7:30 do 14:30 (od 1 marca 2016 r. do 18 kwietnia 2016 r.), od 5:30 do 14:30 (od 19 kwietnia 2016 r. do 30 kwietnia 2016 r.), c) ZAKGAB: od 8:30 do 13:30 (od 1 września 2015 r. do 27 października 2015 r.), od 8:30 do 13:30 (od 19 stycznia 2016 r. do końca roku szkolnego), d) SKRJAC: od 7:30 do 13:30 (od 6 października 2015 r. do 13 marca 2016 r.), od 7:30 do 14:30 (od 14 marca 2016 r. do końca roku szkolnego), e) GACBAR: od 7:30 do 12:30 (od 5 listopada do końca roku szkolnego), e) MATGAB: OD 8:30 DO 12:30 (od 1 września 2015 r. do końca roku szkolnego); 2) rok szkolny 2016/2017: a) GACBAR: od 8:30 do 12:30 (od 1 września 2016 r. do końca roku szkolnego), b) KOWMIC: od 7:30 do 12:30 (od 1 września 2016 r. do 30 września 2016 r.), od 7:30 do 13:30 (od 1 października 2016 r. do 2 listopada 2016 r.), od 7:30 do 12:30 (od 3 listopada 2016 r. do końca roku szkolnego), c) SKRJAC: od 7:30 do 14:30 (od 1 września 2016 r. do końca roku szkolnego), d) WIESZY: od 7:30 do 12:30 (od 1 września 2016 r. do końca roku szkolnego).

3) Nie prowadzono dokumentacji potwierdzającej treści i wymiaru prowadzonych zajęć w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 622-629)

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że nauczycielki w dziennikach zajęć przez niedopatrzenie nie zaznaczały, które zajęcia prowadzone były w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, a które w ramach kształcenia specjalnego.

(dowód: akta kontroli str. 897-901)

4) W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 ani w ramowym rozkładzie dnia, ani w corocznie tworzonych (od roku szkolnego 2015/2016) dokumentach pn. „Organizacja kształcenia specjalnego i wczesnego wspomagania w Przedszkolu Publicznym nr 1” (dalej: OKSiWWR) nie określono harmonogramu (godzin) zajęć specjalistycznych. Uniemożliwiło to wprowadzenie stałego porządku zajęć oraz zapewnienie warunków sprzyjających koncentracji dzieci i eliminowania czynników zakłócających przebieg pracy, wynikające z zaleceń orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Ponadto, w dokumentach dotyczących lat szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 pn. „Organizacja kształcenia specjalnego i wczesnego wspomagania w Przedszkolu Publicznym nr 1” podano niezgodne z postanowieniami IPET-ów częstotliwości zajęć specjalistycznych⁷⁸. Dokumenty te nie były także wewnętrznie spójne⁷⁹.

(dowód: akta kontroli str. 9-70, 730-741, 378-495, 577-615)

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że: a) w ramowym rozkładzie dnia jest określony czas przewidziany na zajęcia specjalistyczne w punkcie 2 – prace nauczycielki indywidualne lub z małym zespołem o charakterze wyrównawczym, stymulującym, korekcyjnym. Specjaliści (psycholog, logopeda, rehabilitant) zatrudnieni

⁷⁸ **ROK SZKOLNY 2015/2016:** 1) zajęcia w ramach kształcenia specjalnego: a) PIWDAM: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> 3 x 30 min./tydz. w IPET), rehabilitacja (brak w OKSiWWR <> 1 x 30 min. w IPET), psycholog: (brak w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz. w IPET), b) MATGAB: komunikacja alternatywna: 2 x 30 min./tydz. <> brak w IPET, brak w OKSiWWR <> rehabilitacja: 1 x 30 min./tydz. w IPET, psycholog: brak w OKSiWWR <> 1 x 30 min. w IPET, logopeda: brak w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz. w IPET, c) GACBAR: logopeda 2 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz. w IPET, komunikacja alternatywna: 1 x 30 min./tydz. <> brak w IPET, rehabilitacja: brak w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz. w IPET, psycholog: brak w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz. w IPET, d) ZAKGAB: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> 3 x 30 min./tydz. w IPET, logopeda: 2 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz. w IPET, rehabilitacja: brak w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz., psycholog: brak w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz., e) KOWMIC: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> 3 x 30 min./tydz. w IPET, psycholog: 2 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz. w IPET, logopeda: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> 2 x 15 min. w IPET, f) SKRJAC: komunikacja alternatywna: 1 x 30 min. w OKSiWWR <> brak w IPET, rehabilitacja: brak w OKSiWWR <> 1 x 30 min./tydz. w IPET, 2) **zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju:** w przypadku wszystkich dzieci korzystających z zajęć wczesnego wspomagania rozwoju (PIWDAM, MATGAB, GACBAR, ZAKGAB) – częstotliwości tych zajęć wykazana w OKSiWWR były zgodne z określonymi w Programach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka; **ROK SZKOLNY 2016/2017:** 1) **zajęcia w ramach kształcenia specjalnego:** a) GACBAR: oligofrenopedagog: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak wymiaru w IPET, psycholog: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak wymiaru w IPET, logopeda: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak wymiaru w IPET, komunikacja alternatywna: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak w IPET, b) SKRJAC: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak wymiaru w IPET, psycholog: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak wymiaru w IPET, logopeda: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak wymiaru w IPET, komunikacja alternatywna: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak w IPET, rehabilitacja ruchowa: 1 x 30 min./tydz. <> brak wymiaru w IPET, c) WIESZY: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak wymiaru w IPET, psycholog: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak wymiaru w IPET, logopeda: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak wymiaru w IPET, komunikacja alternatywna: 1 x 30 min./tydz. w OKSiWWR <> brak w IPET, rehabilitacja ruchowa: 1 x 30 min./tydz. <> brak wymiaru w IPET; 2) **zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju:** w przypadku dziecka korzystającego z zajęć wczesnego wspomagania rozwoju (GACBAR) – częstotliwości tych zajęć wykazane w OKSiWWR były zgodne z określonymi w Programie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

⁷⁹ **Informacja zawarta w OKSiWWR na rok szkolny 2015/2016:** 1) MATGAB: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. (wykaz dzieci) <> 2 x 30 min./tydz. z Ewą Wiśniewską oraz 2 x 30 min./tydz. z Małgorzatą Filipek (wykaz nauczycieli), 2) ZAKGAB: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. (wykaz dzieci) <> 4 x 30 min./tydz. tj. 2 x 30 min./tydz. z Ewą Wiśniewską oraz 2 x 30 min./tydz. z Małgorzatą Filipek (wykaz nauczycieli), 3) KOWMIC: psycholog: 2 x 30 min./tydz. (wykaz dzieci) <> 1 x 30 min./tydz. (wykaz nauczycieli), 4) SKRJAC: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. (wykaz dzieci) <> 4 x 30 min./tydz. tj. 2 x 30 min./tydz. z Ewą Wiśniewską oraz 2 x 30 min./tydz. z Małgorzatą Filipek (wykaz nauczycieli), psycholog: 2 x 30 min./tydz. (wykaz dzieci) <> 1 x 30 min./tydz. (wykaz nauczycieli); **Informacja zawarta w OKSiWWR na rok szkolny 2016/2017:** 1) GACBAR: oligofrenopedagog: 1 x 30 min./tydz. (wykaz dzieci) <> 2 x 30 min./tydz. tj. 1 x 30 min. z Ewą Wiśniewską oraz 1 x 30 min./tydz. z Małgorzatą Filipek (wykaz nauczycieli), 2) KOWMIC: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. (wykaz dzieci) <> 3 x 30 min./tydz. tj. 2 x 30 min./tydz. z Ewą Wiśniewską oraz 1 x 30 min./tydz. z Małgorzatą Filipek (wykaz nauczycieli), 3) SKRJAC: oligofrenopedagog: 2 x 30 min./tydz. (wykaz dzieci) <> 3 x 30 min./tydz. tj. 2 x 30 min./tydz. z Ewą Wiśniewską oraz 1 x 30 min./tydz. z Małgorzatą Filipek (wykaz nauczycieli),).

w przedszkolu, pracują w ustalone dni tygodnia i dlatego w dokumencie OKSiWWR nie określono harmonogramu zajęć specjalistycznych, b) wymienione dokumenty (pn. „Organizacja kształcenia specjalnego i wczesnego wspomaganie w Przedszkolu Publicznym nr 1”) były tworzone osobno i przez zaniedbanie nie zostały sprawdzone w celu zachowania spójności częstotliwości zajęć specjalistycznych, c) brak spójności w dokumentach wynika z braku doświadczenia oraz częściowo z zaniedbania.

(dowód: akta kontroli str. 926-928)

Zapis pkt 2 ramowego rozkładu dnia nie dotyczył zajęć specjalistycznych, a dowodem na to są: 1) stworzone w badanym okresie arkusze organizacyjne, w których określono godziny pracy logopedy i psychologa (nie ujęto w nich godzin pracy rehabilitanta)⁸⁰ niezgodne z zapisem ww. pkt ramowego rozkładu dnia, według którego zajęcia nauczycielek indywidualne lub z małym zespołem o charakterze wyrównawczym, stymulującym, korekcyjnym miały odbywać się między 8:00 a 10:30⁸¹; 2) oświadczenie Dyrektora Przedszkola o faktycznych godzinach pracy specjalistów.

(dowód: akta kontroli str. 141-148, 906-909, 929-933)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Nadzór, monitorowanie i ewaluacja procesu wspierania kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Opis stanu faktycznego

4.1. W badanym okresie, Zespół spotykał się 36 razy, w tym:

- a) w roku szkolnym 2014/2015⁸² – trzy razy raz w stosunku do dwóch uczniów, spotkania Zespołu nie przyniosły efektu w postaci wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania dziecka;
- b) w roku szkolnym 2015/2016⁸³ – 25 spotkań dotyczących sześciorga dzieci (wszystkie niepełnosprawne)⁸⁴, w wyniku których powstało siedem wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania dzieci dotyczących pięciorga dzieci, przy czym tylko w przypadku dwojga dzieci sporządzono w ciągu roku dwie wielospecjalistyczne oceny funkcjonowania dziecka (w lutym 2016 r. i w dniu 13 czerwca 2016 r.) a ich treść była identyczna;
- c) w roku szkolnym 2016/2017 – osiem spotkań Zespołu dotyczących czworga dzieci (wszystkich niepełnosprawnych)⁸⁵, powyższe spotkania nie przyniosły efektu w postaci wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 510-576, 616-620)

W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 w Przedszkolu nie obowiązywała żadna wewnętrzna procedura sporządzania wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka.

⁸⁰ W arkuszach organizacyjnych Przedszkola ustalono, że specjaliści będą prowadzić zajęcia w następujących godzinach: 1) logopeda: a) w poniedziałki między 8:00 a 12:00 (rok szkolny 2014/2015) b) w poniedziałki między 8:00 a 10:00 oraz wtorki między 8:00 a 11:00 (rok szkolny 2015/2016), c) w poniedziałki między 8:30 a 10:30 oraz wtorki między 8:30 a 11:30 (rok szkolny 2016/2017), 2) psycholog: a) czwartki między 7:30 a 10:30 (rok szkolny 2014/2015), b) piątki między 7:30 a 10:30 (rok szkolny 2015/2016), c) piątki między 7:30 a 10:30 (rok szkolny 2016/2017)).

⁸¹ 1) Rok szkolny 2014/2015: a) logopeda: wtorki między 8:15 a 10:45 oraz środy 8:15 a 9:45, b) psycholog: piątek między 7:30 a 10:30, 2) Rok szkolny 2015/2016: a) Logopeda: wtorki 8:15 a 10:45 oraz środy 8:15 a 10:45, b) psycholog: piątek między 7:30 a 10:30, c) rehabilitant: wtorki między 11:00 a 13:00, 3) Rok szkolny 2016/2017: a) logopeda: wtorki między 8:15 a 11:15 oraz środy między 10:15 a 12:15, b) psycholog: środy między 7:30 a 10:30, c) rehabilitant: wtorki między 11:00 a 13:00.

⁸² Zgodnie z § 5 ust. 9 rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2010 r., wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania dziecka powinna być dokonywana nie rzadziej niż raz w roku.

⁸³ Zgodnie z § 6 ust. 9 rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r., wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania dziecka powinna być dokonywana nie rzadziej niż dwa razy w roku.

⁸⁴ Od trzech do pięciu razy w roku w stosunku do jednego dziecka.

⁸⁵ Po dwa dla każdego dziecka niepełnosprawnego.

(dowód: akta kontroli str. 621)

W przypadku pięciorga dzieci, dla których sporządzono siedem wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania dziecka, dokonano w nich oceny efektywności działań w zakresie zajęć specjalistycznych, poprzez badanie poziomu przyrostu umiejętności, poprawy / pogorszenia funkcjonowania ucznia, w odniesieniu do wstępnej diagnozy funkcjonowania dziecka (wskaźnik 1⁸⁶).

(dowód: akta kontroli str. 510-576, 616-618)

W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017: a) do Przedszkola uczęszczało tylko jedno dziecko, wobec którego Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Kamiennej Górze wydała decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego⁸⁷, b) rodzice dwojga dzieci w roku szkolnym 2016/2017 zdecydowali o przeniesieniu dziecka do nowopowstałego przedszkola specjalnego ze względu na ich przekonanie o adekwatniejszej tam opiece świadczonej ich dzieciom.

(dowód: akta kontroli str. 1147-1149, 1152)

2. W kontrolowanym okresie, zgodnie z § 25 i § 26 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego⁸⁸, Dyrektor Przedszkola na zebraniach Rady Pedagogicznej terminowo przedstawiała plany nadzoru pedagogicznego oraz wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru.

(dowód: akta kontroli str. 938-998, 746-747)

Dyrektor Przedszkola, jako osoba odpowiedzialna za organizację procesu wsparcia kształcenia specjalnego oraz realizację zaleceń orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, obejmował ten proces nadzorem. W planach nadzoru pedagogicznego na latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 ujęto jego następujące formy dotyczące organizacji procesu wsparcia kształcenia specjalnego: a) obserwacja⁸⁹, b) szkolenia Rady Pedagogicznej⁹⁰, c) doskonalenie zawodowe nauczycieli⁹¹. Powyższe zamierzenia zostały, w badanym okresie zrealizowane co spowodowało wysunięcie odpowiednich wniosków/zaleceń⁹² i osiągnięcie efektów⁹³.

⁸⁶ Według literatury pedagogicznej (Katarzyna Leśniewska, Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia ze SPE. ORE Warszawa.), za rzetelną można uznać ocenę efektywności udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która polega na ocenie efektywności działań w zakresie zajęć specjalistycznych, poprzez badanie poziomu przyrostu/regresu umiejętności, poprawy/pogorszenia funkcjonowania ucznia, w odniesieniu: a) do wstępnej diagnozy funkcjonowania ucznia/dziecka (wskaźnik 1).

⁸⁷ Decyzje: nr SP nr 1.4450.1.2015/2016, L.dz.259/2015 z dnia 3 czerwca 2015 r. oraz nr SP nr 1.4450.1.2016/2017, L.dz.385/2016 z dnia 1 września 2016 r.

⁸⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 1270 – obowiązującego od 1 września 2015 r., w którym to dniu zostało uchylone rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009 r., Nr 168, poz. 1324, ze zm.), w którym przepisy dotyczące terminu przedstawienia planu nadzoru pedagogicznego oraz wyników i wniosków z jego sprawowania na zebraniu rady pedagogicznej zawarte zostały w § 21 i 22 (były takie same jak w późniejszym akcie wykonawczym).

⁸⁹ Tematy podlegające planowanej obserwacji: 1) ćwiczenia metodą kinezylogii edukacyjnej – gimnastyka mózgu (2014/2015), 2) dobór metod pracy do możliwości dzieci z uwzględnieniem kształcenia dzieci niepełnosprawnych (2015/2016), 3) ocena pracy nauczyciela (2015/2016)).

⁹⁰ Tematy planowanych szkoleń Rady Pedagogicznej: 1) wpływ kinezylogii edukacyjnej na rozwój dzieci przedszkolnych, w ramach dzielenia się wiedzą przez nauczycieli, które uczestniczyły w szkoleniach (2014/2015), 2) dziecko niepełnosprawne w przedszkolu ogólnodostępnym (2015/2016).

⁹¹ Tematy planowanego doskonalenia nauczycieli: 1) autyzm w pigułce (2014/2015), 2) MAKATON – program rozwoju komunikacji (2014/2015), 3) oligofrenopedagogika (2015/2016), 4) terapia behawioralna w pracy z osobami z zaburzeniami spektrum autyzmu (2015/2016), 5) dr Neurowski – prezentacja programu multimedialnego (2015/2016), 6) integracja sensoryczna (2016/2017), 6) terapia i arteterapia (2016/2017), 7) mutyzm wybiórczy (2016/2017), 8) rola bajki z życia dziecka – wspieranie kompetencji czytelniczych, wychowawcza i terapeutyczna rola tekstów literackich (2016/2017)).

⁹² Wnioski z poszczególnych form nadzoru pedagogicznego: 1) ćwiczenia prowadzone metodą P. Denisona usprawniają koordynację wzrokowo – ruchową oraz orientację w przestrzeni, umiejętności te są szczególnie ważne w okresie przygotowania dzieci do podjęcia nauki w szkole (obserwacja ćwiczeń metodą kinezylogii edukacyjnej w 2014/2015), 2) zapoznać się z pozycjami książkowymi „Kinezylogia edukacyjna – wsparcie dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” oraz „Kreowanie rozwoju dziecka – kinezylogia edukacyjna i inne nowoczesne metody terapeutyczne w praktyce” oraz wykorzystywać propozycje ćwiczeń grafomotorycznych, rysowanie oburącz i wesołe ósemki do pracy dziećmi (szkolenie RP dot. wpływu kinezylogii edukacyjnej na rozwój dzieci przedszkolnych w 2014/2015), 3) dalsze wzbogacanie

(dowód: akta kontroli str. 938-940, 941-977, 978-998)

Mimo że w poszczególnych latach badanego okresu powołano zespoły do przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej⁹⁴, to problematyka organizacji kształcenia specjalnego nie była jej przedmiotem, przy czym ewaluacji dokonano w innych zakresach⁹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 938-998, 1127-1142)

Mimo że w wyniku nadzoru pedagogicznego wysunięto wnioski, to z żadnego dokumentu (IPET-ty, programy wczesnego wsparcia rozwoju) nie wynikało, aby zostały one wykorzystane do procesu poprawy/modyfikacji organizacji procesu wsparcia kształcenia specjalnego. Jak podała Dyrektor Przedszkola, zostały one wykorzystane od tworzenia planów doskonalenia nauczycieli (m.in.: szkolenia, kursy, studia podyplomowe).

(dowód: akta kontroli str. 941-998, 378-495, 577-615, 1142)

W badanym okresie nie przeprowadzano w Przedszkolu żadnej kontroli zewnętrznej dotyczącej zagadnień związanych z kształceniem specjalnym.

(dowód: akta kontroli str. 1143-1146)

3. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 współdziałanie Przedszkola w zakresie organizacji wsparcia nauczycieli, rodziców i dzieci w związku z realizacją kształcenia specjalnego z odpowiednimi instytucjami⁹⁶ ograniczało się do przekazania informacji rodzicom o organizowanych przez te instytucje spotkaniach dla rodziców dzieci autystycznych oraz uczestnictwie w kursach i warsztatach organizowanych przez: 1) Powiatowe Centrum Edukacji – Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Kamiennej Górze⁹⁷, 2) Centrum Terapii PROMITIS we Wrocławiu⁹⁸, 3) Centrum Doskonalenia Nauczycieli PCKK w Jeleniej Górze⁹⁹.

Nie współpracowano z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz bibliotekami publicznymi: a) w rozumieniu § 9 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. *w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych*¹⁰⁰ (w szczególności nie współpracowano

warsztatu pracy o pomocy dydaktyczne do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi (obserwacja doboru metod pracy do możliwości dzieci w 2015/2016), 4) poszerzanie wiadomości i umiejętności w zakresie pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (ocena pracy nauczyciela w 2015/2016).

⁹³ 1) zdobycie podstawowych wiadomości i/lub poszerzenie wiadomości na temat: a) funkcjonowania dzieci autystycznych (doskonalenie zawodowe pn. "Autyzm w pigułce" w 2014/2015), wspomagających, b) alternatywnych metod komunikacji, symboli i znaków graficznych MAKATON oraz ich wykorzystania (doskonalenie zawodowe pn. "MAKATON – program rozwoju komunikacji w 2014/2015), c) funkcjonowania dzieci niepełnosprawnych w ogólnodostępnych placówkach (szkolenie RP pn. "Dziecko niepełnosprawne w przedszkolu ogólnodostępnym" w 2015/2016), d) sposobów diagnozowania i terapii osób z autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi oraz wykorzystania ich w praktyce (doskonalenie zawodowe pn. "Terapia behawioralna w pracy z osobami z zaburzeniami spektrum autyzmu" w 2015/2016), e) sposobów prowadzenia terapii z wykorzystaniem programów multimedialnych (doskonalenie zawodowe pn. "dr Neurowski – prezentacja programu multimedialnego" w 2015/2016), f) nowych metod pracy z dziećmi niepełnosprawnymi (doskonalenie zawodowe pn. "Terapia arteterapia ręki i stopy" oraz "Rola bajki w życiu dziecka [...]" w 2016/2017), g) sposobu diagnozowania dzieci (doskonalenie zawodowe pn. "Mutyzm wybiórczy" w 2016/2017), 2) uświadomienie znaczenia edukacji włączającej w życiu rodziny dziecka niepełnosprawnego (szkolenie RP pn. "Dziecko niepełnosprawne w przedszkolu ogólnodostępnym" w 2015/2016), 3) uzyskanie kwalifikacji do pracy z dziećmi posiadającymi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (doskonalenie zawodowe nauczycieli pn. "Oligoreno pedagogika" w 2015/2016), 4) nabycie nowych umiejętności terapeutycznych pracy z dziećmi niepełnosprawnymi (doskonalenie zawodowe pn. "Integracja sensoryczna" w 2016/2017).

⁹⁴ W dniach: 28 sierpnia 2014 r., 14 września 2015 r. oraz 30 sierpnia 2016 r.

⁹⁵ „Rodzice są partnerami przedszkola” (rok szkolny 2014/2015), „Przedszkole wspomaga rozwój dzieci z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji” (rok szkolny 2015/2016) oraz „Kształtowanie się postawy i respektowanie normy społecznej”.

⁹⁶ Z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, bibliotekami pedagogicznymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się dziećmi i rodziną.

⁹⁷ a) „Terapia i arteterapia ręki i stopy”, b) „Integracja sensoryczna”, c) „Terapia behawioralna w pracy z osobami z zaburzeniami spektrum autyzmu”, d) „MAKATON – program rozwoju komunikacji”, e) „Mutyzm wybiórczy”, f) „Rola bajki w życiu dziecka – wspieranie kompetencji czytelniczych, wychowawcza i terapeutyczna rola tekstów literackich”.

⁹⁸ „Autyzm w pigułce”.

⁹⁹ „Zastosowanie metody dobrego startu we wspomaganiu rozwoju psychoruchowego dzieci 5-letnich”.

¹⁰⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 199.

w udzielaniu i organizowaniu przez Przedszkole pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz opracowywaniu i realizowaniu IPET-ów, a także określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych); b) § 1 ust. 2 pkt 1 lit. h oraz pkt 2 lit. a rozporządzenia z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych¹⁰¹. W żadnym IPET-cie nie planowano współdziałania Przedszkola z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym z poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, oraz ze specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi.

(dowód: akta kontroli str. 378-495, 701-702, 1150-1153)

4. Nauczyciele i specjaliści zatrudnieni w Przedszkolu¹⁰² pozytywnie ocenili efektywność działań Przedszkola w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz realizację zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego. Jako czynnik znacznie utrudniający realizację pomocy i zaleceń jednogłośnie wymienili nieobecności dzieci. Zdaniem ww. osób, prowadzenie zajęć, w których uczestniczą (obok dzieci pełnosprawnych) dzieci niepełnosprawne wpływało na wynagrodzenia tylko nauczycieli, którzy otrzymywali dodatek motywacyjny i wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe. Nauczyciele i specjaliści bardzo pozytywnie odnosili się do edukacji włączającej, wskazując tak na szanse¹⁰³, jak i zagrożenia¹⁰⁴ realizacji tej formy edukacji. Wszyscy objęci badaniem wymienili swoje propozycje poprawy realizacji edukacji włączającej w Przedszkolu dotyczące przede wszystkim doposażenia Przedszkola a także: a) zwiększenia nacisku na wspieranie małej i dużej motoryki, b) rozłożenia godzin pracy specjalistów na godziny przed i popołudniowe oraz c) motywowania rodziców do przestrzegania ustalonych zasad.

(dowód: akta kontroli str. 1181-1193)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach szkolnych 2014/2015 – 2015/2016 nie stosowano się do obowiązku, wynikającego z § 5 ust. 9 *rozporządzenia w sprawie kształcenia specjalnego z 2010 r.* oraz § 6 ust. 9 *rozporządzenia w sprawie kształcenia specjalnego z 2015 r.*, tj. wymogu sporządzania wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania dzieci z określoną częstotliwością (raz w roku w roku szkolnym 2014/2015 oraz dwa razy w roku w latach 2015/2016 i 2016/2017), bowiem: a) w roku szkolnym 2014/2015, mimo że do Przedszkola uczęszczało dwoje dzieci z niepełnosprawnościami, dla żadnego z nich nie sporządzono wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka (ani w momencie tworzenia IPET, ani w terminie późniejszym), b) w roku szkolnym 2015/2016, nie zachowano wymaganej częstotliwości sporządzania wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania dzieci w stosunku do czworga dzieci z niepełnosprawnościami, c) w roku szkolnym 2016/2017 dla żadnego z dzieci z niepełnosprawnością nie sporządzono wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 378-495, 510-576, 619-620)

¹⁰¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 369.

¹⁰² Badaniem objęto dwóch nauczycieli, w tym jednego wspomagającego oraz dwóch specjalistów (psychologa i logopedę).

¹⁰³ 1) znoszeni barier społecznych i organizacyjnych, 2) wsparcie procesów rozwojowych, emocjonalnych, poznawczych, 3) rozwój społeczny całej (zintegrowanej) grupy.

¹⁰⁴ 1) zaburzenia procesu nauki w całej grupie, 2) nieodpowiednia opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym (zbyt mały wysiłek nauczyciela) wynikająca z niedostosowania rodzaju placówki (i jej metod) do poziomu rozwoju dziecka.

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że w roku szkolnym 2014/2015 błędnie uznano, że: a) określenie mocnych i słabych stron dziecka odpowiada wymogom wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka, b) w roku szkolnym 2015/2016: *dla trojga dzieci sporządzono po jednej wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka, za drugą ocenę błędnie uważano określenie mocnych i słabych stron dziecka, *dla jednego dziecka nie sporządzono wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka ze względu na bardzo liczne nieobecności dziecka w przedszkolu, *dla kolejnego dziecka nie sporządzono wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka, ponieważ był to pierwszy rok jego pobytu w Przedszkolu, co uniemożliwiło przeprowadzenie wstępnej obserwacji, c) w roku szkolnym 2016/2017 sporządzono po jednej wielospecjalistycznej ocenie funkcjonowania dziecka ale nazwano ten dokument „Ocena efektów pracy”, drugi raz wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania dziecka zostanie sporządzona na koniec roku szkolnego.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli oceny efektów pracy sporządzone w roku szkolnym 2016/2017 a podpisane przez jednego nauczyciela nie mogą być uznane za wielospecjalistyczną ocenę funkcjonowania dziecka, którą powinien sporządzić cały Zespół. Bezpodstawne są również argumenty dotyczące czasu niezbędnego do prowadzenia obserwacji stanowiącej podstawę wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka. Przepisy stanowią jednoznacznie o terminach dokonania tej czynności.

(dowód: akta kontroli str. 934-935)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzenia nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰⁵ (dalej: *ustawa o NIK*), wnosi o:

1. Uporządkowanie treści statutu i doprowadzenia go do wymogów *rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola* oraz jego aktualną publikację na stronie internetowej Przedszkola.
2. Podjęcie działań w celu określenia w Przedszkolu prawidłowych i spójnych zasad i procedur udzielania wsparcia dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
3. Dostosowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych do warunków określonych w *rozporządzeniu o kształceniu specjalnym z 2015 r.*
4. Sporządzanie nowych indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych w terminach określonych w *rozporządzeniu o kształceniu specjalnym z 2015 r.*
5. Dokonywanie wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania dzieci z częstotliwością i w terminach wynikających z *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*
6. Zapewnienie udziału w sporządzaniu i aktualizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych wszystkich wymaganych członków Zespołów.

¹⁰⁵ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.

7. Informowanie rodziców o każdym spotkaniu Zespołu, stosownie do wymogu *rozporządzenia o kształceniu specjalnym z 2015 r.*
8. Sporządzanie stosownych programów dla dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju.
9. Rzetelne przekazywanie danych do Systemu Informacji Oświatowej.
10. Realizowanie zaplanowanych w indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych form wsparcia dzieci niepełnosprawnych a w szczególności zapewnienie określonej w ww. programach opieki nauczyciela wspomagającego.
11. Prowadzenie dokumentacji potwierdzającej treść i wymiar prowadzonych zajęć w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.
12. Zapewnienie stałego rozkładu dnia dzieci objętych kształceniem specjalnym i/lub wczesnym wspomaganie rozwoju.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

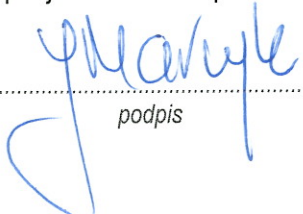
Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

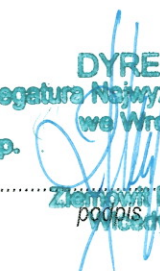
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 10 lipca 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontroler:
Joanna Marczyk
Gł. specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu
z up.
Ziemowit Florowski
.....
podpis
Wicedyrektor